



Utformning av informativa bilder för barn och unga gällande magnetkameraundersökning

En animerad video i samarbete med Project Liv

Julia Glasberg

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Online Media & Art Direction
Identifikationsnummer:	5861
Författare:	Julia Glasberg
Arbetets namn:	Utformning av informativa bilder för barn och unga gällande magnetkameraundersökning – en animerad video i samarbete med Project Liv
Handledare (Arcada):	Jutta Törnqvist
Uppdragsgivare:	Project Liv
<p>Sammandrag:</p> <p>I samarbete med Project Liv utformade jag tillsammans med Gabriella Grönroos videon ”Linnea går på magnetkameraundersökning”, en animation om magnetkameraundersökning för barn. Videon skapades i hopp om att förbereda barnen inför undersökningen och därigenom förhindra att upplevelsen känns skrämmande. Denna forskning är ute efter riktlinjer hur informativa bilder gällande magnetkameraundersökning bör utformas för barn. Forskningen avgränsades kring informativa bilder och därför presenteras inte övriga beslut gällande animationen. För att besvara forskningsfrågan avgränsades analysmaterialet till rörlig bild om magnetkameraundersökning för barn utförd i ett illustrerat eller tecknat manér. Inom kriterierna påträffades två kortfilmer: ”Conny bli undersökt med magnetkamera” och ”Having an MRI scan”. Filmerna granskades sedan genom en semiotisk- och kommunikativ analysmodell utifrån fyra händelseförlopp vid undersökningen, närmare bestämt ”magnetkameran”, ”förberedelser”, ”magnetkameraundersökning” och ”fantasi”. Styrkor och slutsatser som sammanställs utifrån analysen appliceras sedan på den egna produktionen och de slutgiltiga bilderna till ”Linnea går på magnetkameraundersökning” presenteras. Resultatet berör animationens innehåll och information samt bildernas utförande, kontext, associationer och bildspråk.</p>	
Nyckelord:	Informationsdesign, magnetkameraundersökning, bildanalys, animation, Project Liv
Sidantal:	62
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Online media & Art direction
Identification number:	5861
Author:	Julia Glasberg
Title:	Designing informative images to children regarding MRI - an animated video in cooperation with Project Liv
Supervisor (Arcada):	Jutta Törnqvist
Commissioned by:	Project Liv
<p>Abstract:</p> <p>In cooperation with Project Liv I created together with Gabriella Grönroos the video "Linnea går på magnetkameraundersökning", an animation about magnetic resonance imaging for children and young people. The video was created in hopes of preparing children for the procedure and thereby encourage a safe experience. The goal of this research is to find out how informative images regarding MRI should be formed. To be able to focus on informative images, no other decisions regarding the animation is presented. To answer the research question the analysis was limited to video material about MRI examination for children and young people performed in an illustrated or cartoon manner. Within the criteria two short films were found: "Conny blir undersökt med magnetkamera" and "Having an MRI scan". The films are examined through a semiotic- and communicative image analysis based on four events at the examination, namely "the MRI", "preparations", "the examination" and "imagination". Conclusions compiled on the basis of the analysis are then applied on our own production and the final images to "Linnea går på magnetkameraundersökning" are presented. The result affects the animation content and information as well as the image execution, context, associations and imagery.</p>	
Keywords:	Informationdesign, magnetic resonance imaging, image analysis, animation, Project Liv
Number of pages:	62
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

INNEHÅLL

1	INTRODUKTION.....	7
1.1	Bakgrund	7
1.2	Syfte och frågeställning	7
1.2.1	<i>Forskningsfråga.....</i>	<i>8</i>
1.3	Avgränsning	8
1.4	Teoretisk referensram	8
1.5	Metod.....	9
1.6	Definition	9
1.7	Struktur	10
2	TEORETISK REFERENSRAM.....	11
2.1	Animationens innehåll och information	11
2.1.1	<i>Magnetkameraundersökning.....</i>	<i>11</i>
2.1.2	<i>Barn och medicinska procedurer</i>	<i>11</i>
2.2	Utförande av bilder	12
2.2.1	<i>Bildstil.....</i>	<i>13</i>
2.2.2	<i>Motiv.....</i>	<i>13</i>
2.2.3	<i>Bildkomposition</i>	<i>14</i>
2.2.4	<i>Färg</i>	<i>17</i>
2.3	Bildens omgivning och språk	18
2.3.1	<i>Kontext</i>	<i>18</i>
2.3.2	<i>Bildspråk.....</i>	<i>18</i>
3	METOD.....	20
3.1	Urval	20
3.2	Bildanalys	21
4	RESULTATREDOVISNING OCH ANALYS	25
4.1	Bildanalys 1 – Conny blir undersökt med magnetkamera	25
4.1.1	<i>Sammanfattning</i>	<i>33</i>
4.2	Bildanalys 2 – Having av MRI scan	36
4.2.1	<i>Sammanfattning</i>	<i>42</i>
4.3	Tillämpning & resultat – Linnea går på magnetkameraundersökning	44
4.3.1	<i>Tillämpning</i>	<i>45</i>
4.3.2	<i>Resultat</i>	<i>50</i>
5	DISKUSSION OCH SLUTSATSER	54
6	FORTSATT FORSKNING	56
	Källor.....	58
	Bilaga 1 – Magnetrontgen praxis i Finland.....	59
	Bilaga 2 – Manus till ”Linnea går på magnetkameraundersökning”	60

FIGURER

Figur 1. Rumsperspektiv kan misstolkas av små barn, på bilden ovan kan t.ex. människorna längst fram upplevas vara utan fötter och människorna längst bort uppfattas som spädbarn (Rhedin 2004 s.21–22).....	14
Figur 2. I nord Europa anser man i regel färgernas egenskaper enligt ovan (Pettersson et al. 2004 s.80)	17
Figur 3. Bildanalysmodell vid ”Conny blir undersökt av magnetkamera” och ”Having an MRI scan”	23
Figur 4. Bildanalysmodell vid ”Linnea går på magnetkameraundersökning”	24
Figur 5. Magnetkameran ur ”Conny blir undersökt med magnetkamera” (1177 Vårdguiden).....	26
Figur 6. Förberedelser ur ”Conny blir undersökt med magnetkamera” (1177 Vårdguiden).....	28
Figur 7. Magnetkameraundersökning ur ”Conny blir undersökt med magnetkamera” (1177 Vårdguiden).....	30
Figur 8. Fantasi ur ”Conny blir undersökt med magnetkamera” (1177 Vårdguiden)	32
Figur 9. Magnetkameran ur ”Having an MRI scan” (Man 2015)	36
Figur 10. Förberedelser ur ”Having an MRI scan” (Man 2015)	38
Figur 11. Magnetkameraundersökning ur ”Having an MRI scan” (Man 2015))	39
Figur 12. Fantasi ur ”Having an MRI scan” (Man 2015).....	41
Figur 13. Urklipp från Project Livs grafiska manual (Project Liv)	47
Figur 14. Magnetkameran ur ”Linnea går på magnetkameraundersökning”	51
Figur 15. Förberedelser ur ”Linnea går på magnetkameraundersökning”	52
Figur 16. Förberedelser, antenner ur ”Linnea går på magnetkameraundersökning”	52
Figur 17. Magnetkameraundersökning ur ”Linnea går på magnetkameraundersökning”	52
Figur 18. Fantasi ur ”Linnea går på magnetkameraundersökning”	53

FÖRORD

Tack till alla som hjälpt till med stort och smått under min skrivprocess. Tack Project Liv för uppdraget och tack Gabriella för att du är den bästa möjliga animations kompanjonen!

1 INTRODUKTION

1.1 Bakgrund

Project liv är en förening som grundades 2014 och arbetar för långtidssjuka barn i åldern 0–18 år samt deras familjers bästa. Trivsammare sjukhusmiljöer, svenskspråkigas rättigheter i Finland och glädje i sjukdomstillvaron är några områden de strävar till att förbättra. Deras mission är “to bring back a lost smile” och föreningens värderingar är att arbeta med hjärtat, barnasinnat, passion och gyllene regeln som måttstock. (Project Liv 2017)

Själv kom jag i kontakt med Project Liv via Arcada. Project Liv hade sett en efterfrågan av korta animationer för barn gällande olika medicinska procedurer och vi blev två Online Media studeranden som hakade på projektet, jag och min klasskamrat Gabriella Grönroos. I samråd med Project Liv, deras kontakter och lärare på Arcada togs ett beslut om att just en video om magnetkameraundersökning skulle utformas för barn i åldern 8–11 år. Manus till animationen producerades med hjälp av källor inom området, lärare på Arcada och Project Livs yrkeskunniga kontakter. Designen framställs sedan i nära kontakt med Project Livs egen designer, Magnus Lindström, som ger riktlinjer och godkännande av all grafik. Project Livs grafiska manual ligger som grund för projektets design med rött, blått och gult som primära färger. Animationen kommer slutligen publiceras via Youtube på Project Livs hemsida och finnas tillgänglig därifrån för målgruppen.

Mina studier inom Online media samt erfarenheter inom design ligger till god grund för produktionen. Examensarbetet, som jag valt att rikta in på informativa bilder ökar mitt kunnande och skapar goda förutsättningar för utformandet av animationen.

1.2 Syfte och frågeställning

Jag valde denna produktion eftersom den bidrar till något gott. Syftet med animationen är att förbereda barnen inför undersökningen och därigenom förhindra att upplevelsen känns skrämmande. Om barnet är ångestfyllt och måste genomgå en obehaglig medicinsk

upplevelse utan att vara informerad kan det resultera i svårigheter när sjukhusbesöket är över (Tamm 2003 s.81–82). Målet med animationen är att föräldrarna och barnet skall se på videon före magnetkameraundersökningen och tillsammans förbereda sig på vad som kommer att ske. Syftet och målet med denna forskning är att finna riktlinjer hur bilderna till ”Linnea går på magnetkameraundersökning” bör utformas. För att ta reda på detta har jag valt att fokusera på bilden som informationsbärare och vad man bör tänka på vid skapandet av informativa bilder för barn och unga gällande undersökningen.

1.2.1 Forskningsfråga

Hur bör informativa bilder gällande magnetkameraundersökning utformas för barn och unga?

1.3 Avgränsning

Examensarbetet fokuserar på framställningen av informativa bilder för barn och unga. Ju djupare man tar sej in i bildens värld desto mer finner man att lära sej och för att kunna ta denna djupdykning kommer examensarbetet inte behandla övriga beslut gällande animationen där bl.a. röster, ljudeffekter, karaktärer och storytelling ingår. Bildanalysen grundar sej i kommunikationsprocessen, vilket innebär att bildens innehåll, utförande, kontext, associationer och bildspråk ligger i fokus. Undersökningsmaterialet till bildanalysen faller under samma kriterier som animationen i fråga och därför avgränsas analysmaterialet till endast en medicinsk undersökning och till ett fåtal manér. Avgränsningen innebär också att slutsatserna och resultatet från bildanalysen inte kommer att provas på den valda målgruppen i denna forskning.

1.4 Teoretisk referensram

Som en röd tråd genom litteratur om informationsdesign och bildskapande går man från bildens grundelement och uppbyggnad till komposition, bildspråk och vidare till bildanalys och tolkning (Bergström 2010; Pettersson 2008; Pettersson et al. 2004; Koblanck 2003). Slutsatsen är att en förutsättning för att skapa bra bilder är att först känna till hur den kan komponeras och tolkas innan man sätter igång med själva skapandet. Det finns gott om forskning kring bilden, vilket inte är så konstigt med tanke på att människan

har kommunicerat med bilder, figurer och symboler långt tillbaka i tiden. (Pettersson et al. 2004 s.20). När det kommer till informationsdesign hittar vi tydliga definitioner och riktlinjer (Pettersson 2008; Pettersson et al. 2004) men vid skapandet av informativa bilder för barn sinar utbudet av litteratur. Visst finns det ändå grunder att stå på vid bildskapande för barn. Viktigt att tänka på är bl.a. att informationsbilderna är anpassade för målgruppen, har relevant innehåll, inte innehåller för mycket fakta, har konsekvent färganvändningen och undviker onödiga eller enbart dekorativa designelement utan syfte (Pettersson 2008 s.147–148).

1.5 Metod

Till detta examensarbete har bildanalysen valts som metod. Metoden anses lämplig eftersom forskningsfrågan är ute efter riktlinjer om hur informativa bilder bör produceras gällande magnetkameraundersökning. Till analysen kommer befintligt videomaterial som faller under rätt kriterier att analyseras, dvs. rörlig bild om magnetkameraundersökning för barn och unga utförd i en illustrerad eller tecknad manér. Genom att granska liknande material är förhoppningen att finna styrkor och slutsatser som kan tillämpas vid bildskapandet av den egna produktionen.

1.6 Definition

Informationsdesign

Informationsdesign innefattar ett flertal designnämnen vars mål är att mottagaren eller målgruppen skall få grepp om hur något fungerar eller hur det är lämpligt att uppföra sej vid olika tillfällen (Pettersson et al. 2004 s.150). Informationsbildens syfte är att förmedla en upplevelse eller inläring, detta genom bildens innehåll, kontext, utförande och form. Bilden bör ha väsentligt innehåll och vara anpassad för mottagaren (Pettersson et al. 2004 s.12), den skall inte endast fungera dekorativt utan bilden bör visa, förklara eller förmedla ett budskap. Det finns en nyttoaspekt bakom varje informationsbild, vilket gör att den skiljer sej från bl.a. reklam som har andra ändamål. (Pettersson et al. 2004 s.150) En viktig del av informationsdesign är att analysera kommunikationsprocessen grundligt, dvs. hur informationsflödet färdas från sändaren, den som utformar materialet, ända till mottagaren, den som tolkar materialet. (Pettersson et al. 2004 s.17, s.143, s.150) Sändarens uppgift är att göra det enkelt för mottagaren att få information gällande teknik

eller processer samt att kommunicera aktuell, tydlig, relevant och sanningsenlig information till den avsedda målgruppen (Pettersson 2008 s.39).

1.7 Struktur

För att kunna ta reda på hur man bör utforma informativa bilder valde jag att först gå in på animationens innehåll och information. Kapitlet börjar med en kortfattad beskrivning av magnetkameraundersökningen och går vidare in på barn och medicinska procedurer. Därefter följer ett kapitel om utförande av bilder, vilket tangerar bildstil, motiv, komposition och färg för informativa bilder. Den teoretiska referensramen avslutas med ett kapitel om bildens omgivning och språk, där vi bekantar oss med kontext och bildspråk. Den teoretiska referensramen lägger en god grund för den kommande bildanalysen som tangerar innehåll, utförande, kontext, associationer och bildspråk. Vidare presenteras den valda metoden för examensarbetet, nämligen bildanalys. Där presenteras urvalet bilder till analysen samt en mer ingående genomgång av den valda metoden. I följande kapitel, resultatredovisning och analys, tillämpas den valda metoden på urvalet bilder. Kapitlet avslutas genom att styrkor och slutsatser utifrån bildanalysen appliceras på den egna produktionen och resultatet presenteras, dvs. de slutgiltiga bilderna från ”Linnea går på magnetkameraundersökning”. Examensarbetet avrundas med diskussion och slutsatser, här besvaras även forskningsfrågan.

2 TEORETISK REFERENSRAM

2.1 Animationens innehåll och information

2.1.1 Magnetkameraundersökning

Med hjälp av en magnetkamera kan man ta bilder av så gott som hela kroppen och undersökningen används för att observera sjukdomar, behandlingar och skador. Före undersökningen måste patienten avlägsna alla metallföremål, eftersom maskinen fungerar med ett magnetfält. I en del fall får klienten kontrastvätska för att bilderna skall bli extra tydliga och vätskan kan man få att dricka eller via injektion. Vid förberedelserna får en del lugnande medel eller sömnmedel och i regel får barn narkos för att de skall ligga stilla. Vid själva undersökningen ligger patienten på en brits som sedan åker in i en magnetunnel, dvs in i magnetkameran. Där måste patienten ligga stilla under hela undersökningen. Magnetkameran tar ungefär 100–500 bilder och undersökningen håller på i en halv timme till över en timme. Röntgenskötaren sitter under tiden i ett kontrollrum intill och kommunicerar med klienten genom högtalare. Undersökningen är smärtfri och känns inte men den kan upplevas obehaglig pga. att man måste ligga stilla länge, utrymmet i magnetunnel är trångt och magnetkameran har mycket oljud. (1177 Vårdguiden 2015, Bilaga 1)

2.1.2 Barn och medicinska procedurer

Några faktorer som inverkar på hur ett barn upplever en medicinsk procedur är typen av undersökning, ålder, tidigare upplevelser samt förberedelser och information. Barn fruktar bl.a. för att det skall göra ont, att de måste separeras från sina föräldrar, att de inte vet vad som skall hända eller att de skall dö. Om barnet är förberett är det i regel lugnare och information om vad som kommer ske och hur det kommer kännas före ett ingrepp reducerar barnets rädsla, eftersom det gör den kommande händelsen mer förutsägbar. (Tamm 2003 s.72–82) Man skall på förhand informera barnet om hur det kommer att reagera i en stressfylld situation och hänvisa till vilka känslor och beteenden som är okej, eftersom de troligen inte själva vet hur de kommer känna eller reagera. Exempelvis: Om det gör ont kan det hända att du börjar gråta eller om det känns obehagligt kan det hända att du stretar emot. Ärlighet är det viktigaste oberoende hur informationen ges,

sanningsenlig information är mindre skrämmande än egna inbillningar och överraskningsmoment. Barnet bör få information även om en upplevelse kommer innehålla obehag och smärta, då klarar de av situationen bättre både under och efter proceduren. (Tamm 2003 s.85–86)

Informationen bör anpassas enligt barnets mognadsnivå och ålder och den bör ges före och under hela proceduren samt kontinuerligt upprepas, eftersom stress och rädsla kan göra att barnet glömmar (Tamm 2003 s. 82). Barn i förskoleåldern känner rädsla inför kroppsliga skador och obehag inför medicinska procedurer. Barn i denna ålder känner även rädsla för ovanliga gestalter och maskerade ansikten t.ex. narkosmask eller munskydd på en läkare upplevs obehagligt och kan förknippas med ett monster. Även mörker skapar rädsla och än värre i kombination med ovetskap. En lämplig metod för att ge information till barn i förskoleåldern är “tala-visa-prova”, eftersom man i denna ålder behöver få se hur en undersökning eller behandling kommer att gå till. I denna metod kan man använda sej av t.ex. en docka och med hjälp av den visa hur en behandling går till samt hur dockan känner sej under tiden. (Tamm 2003 s. 79–84) Barn under tidiga skolår visar rädsla för allvarliga sjukdomar, sprutor och blod. De känner även en ängslan inför medicinska undersökningar och behandlingar som kan vara smärtsamma eller medföra obehag. Modellinlärning är en lämplig metod för barn i skolåldern, man visar då fotografier eller videoklipp på barn som genomgår olika medicinska procedurer, olika moment i undersökningen illustreras och man visar hur det hela kommer gå till. (Tamm 2003 s.80–86) Behovet av information blir större med åren. Små barn behöver korta utläggningar, men redan i skolåldern har barnet större intresse av vad som skall ske vid sjukhusbesöket. Under tonåren kräver man mer omfattande information, man vill inte bara veta vad som händer under exempelvis en behandling utan också varför den behandlingen valts och vilken effekt den väntas ha. (Tamm 2003 s.82)

2.2 Utförande av bilder

Det finns några riktlinjer vid skapandet av informativa bilder för barn och unga, informationen förmedlas t.ex. bättre om bilden upplevs positiv jämfört med en negativ bild. Det är även av stor vikt att informationsbilden är anpassad för målgruppen, att den är lätt att läsa och förstå samt att korrekt information prioriteras före estetik. Informationsbilden skall helst inte gå att tolka på många sätt, den skall sträva efter att

vara fåtydig. Enskilda bilder bör inte heller innehålla för mycket information, bättre är att dela upp informationen på flera bilder. När det kommer till färganvändningen är det viktigt att användningen är konsekvent och olika designelement har ett syfte och inte endast är dekorativa. (Pettersson 2008 s.146)

2.2.1 Bildstil

Informativa bilder kan framställas på en rad olika sätt och varje teknik medför olika sätt att uttrycka sej på. Vilket tillvägagångssätt man väljer bör grunda sej på vilken känsla man vill åstadkomma samt hur mycket tid man kan sätta ner på projektet i fråga. (Pettersson 2008 s.67; Pettersson et al. 2004 s.72) Flera forskare förespråkar att barn och unga föredrar realistiska bilder, främst fotografiska manér, därefter realistiska manér, sedan expressionistiska manér och slutligen serietecknings manér. En viss typ av bild är ingen garanti på inlärning, men Pettersson (2008 s.128) menar att det är rimligt att väja en bildstil som barnen gillar eftersom exakta riktlinjer saknas. Om barnet inte gillar en bild är risken stor att den inte fångar intresset (Pettersson 2008 s.127–128). En informationsbild bör överlag vara naturtroget återgiven och så verklighetstrogen som möjligt, dock ökar inte tydligheten hos en bild med mängden detaljer utan tvärtom bör informationsbilden vara enkel. För att kringgå en felaktig tolkning skall bilden ha få detaljer och detta går att uppnå genom att man undviker skuggor och överflödiga designelement. (Pettersson 2008 s.54) När det kommer till bildstil finns det fördelar med illustrationer framom fotografier, t.ex. kan skrämmande eller obehagliga element lämnas bort i en tecknad version. En annan orsak till att välja illustration är att lyfta fram och förtydliga det som en kamera inte klarar av, t.ex. kan det handla om mycket små objekt. Samtidigt kan en illustration renodlas för att snabbare kunna tolkas av betraktaren. (Pettersson et al. 2004 s.83–92)

2.2.2 Motiv

Informationsbilden bör ha intressant innehåll för mottagaren och ett motiv som är lätt igenkännligt. Man bör undvika abstrakta motiv, men om det inte går skall det abstrakta innehållet utformas konkret. Huvudmotivet, det viktiga i bilden skall ta upp största delen av ytan och synas tydligt. För barn upp till sju år bör hela motivet framkomma klart i bilden, man skall undvika att lämna delar utanför bildytan eller placera objekt bakom

föremål, eftersom många barn i den här åldern tror att det som inte syns inte finns. Närmare tonåren ökar bildförståelsen men samtidigt börjar man tolka in sådant som inte syns i bild, man tolkar t.ex. in en omgivning. (Pettersson 2008 s.53)



Figur 1. Rumperspektiv kan misstolkas av små barn, på bilden ovan kan t.ex. människorna längst fram upplevas vara utan fötter och människorna längst bort uppfattas som spädbarn (Rhedin 2004 s.21–22)

Yngre barn läser av bilden tvådimensionellt, de läser med barnperspektiv eftersom de ännu inte lärt sej alla regler och överenskomna tolkningar. En illustration med djup, där föremålen i bakgrunden är mindre och de i förgrunden är större kan missuppfattas av små barn, vanligen kring tre års ålder. En människa som illustreras långt borta och då liten kan tolkas som en baby jämfört med någon som placeras närmare och större. Om en kroppsdel skymms av ett föremål kan detta tolkas som att kroppsdelens saknas och om exempelvis ett huvud placeras utanför bilden kan det tolkas som att denne är huvudlös. Skall då bildskaparen begränsas av barnens bilduppfattning? Rhedin (2004 s.23) menar att det är bra att vara medveten om hur små barn förstår och kan tolka bilder, men att man inte skall begränsas av deras uppfattning. (Rhedin 2004 s.20–23)

2.2.3 Bildkomposition

Bildkompositionen har två uppgifter, vilka är att utforma en tilltalande helhet samt skapa ordning mellan bildens olika element för att guida åskådaren (Bergström 2010 s.63). Samma riktlinjer gäller för alla typer av bildarbete och man bör exempelvis ha perspektiv, symmetri, beskärning, gestaltlagarna och kontraster i åtanke. Med god komposition kan man leda betraktarens tolkning och upplevelse samt belysa ett särskilt budskap. (Koblanck 2003 s.108)

Beskärning. Sändaren kan välja mellan hel-, halv- och närbild beroende på budskapet man vill förmedla. Bilden kan också utformas som breddbild eller höjdbild. Beskärning ger en möjlighet att reducera störande element, fokusera på detaljer, framhäva ett budskap eller dramatisera genom ovanlig eller vågad beskärning. (Bergström 2010 s.64, s.68; Koblanck 2003 s.114)

Perspektiv. Även om en bild är tvådimensionell kan man med hjälp av perspektiv skapa djup, känsla av rum eller dramatisera. Med central- eller diagonalperspektiv kan man frambringa djup genom att föremål som framställs stora uppfattas som nära medan samma föremål upplevs långt borta om det återges mindre. (Bergström 2010 s.64) Ett objekt som porträtteras underifrån ger känsla av auktoritet medan samma motiv fångat ovanifrån upplevs som litet eller underlägset. Normalperspektiv är från den vinkel man vanligen ser ett föremål, dvs. framifrån. (Koblanck 2003 s.108–109) För att få känslan av att bildskaparen eller iakttagaren deltar i bilden kan den framställas bakifrån, på så sätt får man en känsla av att fotografen var med i händelsen eller att bildbetraktaren är med i det som skildras. Å andra sidan kan en bild tagen framifrån, på en bild med människor, dra till sej åskådarens uppmärksamhet eftersom ögonkontakt ständigt fångar vår nyfikenhet. (Koblanck 2003 s.110–112)

Symmetri och asymmetri. För att bringa harmoni och lugn i en bild kan den komponeras symmetriskt och med ett centrerat bildmotiv, men den här uppställningen kan i värsta fall upplevas tråkig och livlös. När bildmotivet istället placeras vänster- eller högerställt utformas en osymmetrisk komposition som kan väcka intresse, skapa dynamik eller en känsla av rum. Man kan också skapa asymmetri genom att motivet på bilden inte framställs likformigt ex. genom kroppshållning. (Pettersson et al. 2004 s.204; Koblanck 2003 s.113, s.148) Vid en asymmetrisk bildkomposition kan man använda sej av tredjedelsindelning, det innebär att bilden delas upp med tre vågräta och tre lodräta linjer varav motivet placeras i ett av kryssen som uppstår i rutsystemet. (Bergström 2010 s.63)

Kontrast. För att dra till sej intresse samt skapa spänning och dynamik i en bild eller layout bör man använda sej av kontraster. Det går att arbeta med storlekskontrast där en liten och en stor form spelar mot varandra eller genom formkontrast som innebär ett samspel mellan t.ex. mjuka och hårda former eller raka och runda. Det går också att använda sej av styrkekontraster vilket innebär att man använder mörka och ljusa eller

svarta och vita partier. Alternativt arbetar man med hjälp av färgkontraster där man kan blanda färg och svart/vitt, svaga och starka kulörer eller variera färgsättningen av för- och bakgrund. Om man utelämnar kontraster och exempelvis utformar en layout med alla bilder i samma storlek, resulterar det i en statisk design vilket i sin tur gör att man förlorar mottagarens intresse. (Pettersson et al. 2004 s.202–203; Koblanck 2003 s.137–138, s.150)

Gestaltlagar. Gestaltningspsykologin, nära beläget med bildperception och synintryck, har sedan 1900-talet undersökt hur människan försöker skapa ordning i kaos och en helhet av olika delar. Hjärnan är skapad med ett ordningssinne och alla signaler utifrån försöker människan sätta samman till en helhet eller gestalt. Närhetens lag, likhetens lag och slutenhetens lag är tre riktlinjer inom gestaltningspsykologin som är användbara vid bildkommunikation. Inom närhetens lag läser vi in ett samband mellan figurer som ligger bredvid eller tätt intill varandra, exempelvis människor i en kö. Vid likhetens lag urskiljs och kategoriseras liknande former för att skapa ett sammanhang och en uppfattning om vad som hör ihop, exempelvis likartade klädesplagg bidrar till igenkännandet av en grupp. Vid slutenhetens lag tolkar vi att något som avgränsats från sin omgivning hör samman, det kan vara en bild eller text som avgränsats med en linje, ram eller ruta. (Bergström 2010 s.21; Pettersson et al. 2004 s.223; Koblanck 2003 s.140–143)

Harmoni och disharmoni. Man bör sträva efter att uppnå rytm och balans i sin bild. Med variation skapas en rytm och genom att vara konsekvent skapas balans. Vid en oharmonisk layout talar formelementen emot varandra och det kan handla om en oönskt utformning som i sin tur förvirrar mottagaren. (Koblanck 2003 s.152–154) Vid samspel mellan verbal och visuell information finns det två teorier att ta fasta på, förankrings- och reläteori. Vid förankringsteori berättar texten och bilden samma sak, som teorin avslöjar ”förankras” de i varandra och här råder harmoni. Bilden och texten följs åt, t.ex. vid en tv-sändning där den rörliga bilden exakt återspeglar det som berättas i ljudfilen. Förankringsteori lämpar sej för information, instruktion och kunskap och kan därför t.ex. användas vid informativ tv och läromaterial. Harmoni mellan text och bild bör appliceras när mottagaren skall ta emot ett budskap, eftersom det är lättast att lära sej enligt denna metod. (Bergström 2010 s.100–101) Reläteorin och sin sida är motsatsen, där bidrar texten och bilden med varsin betydelse till budskapet. Med denna teori uppstår disharmoni och reläteorin lämpar sej bra för reklam, där man eftersträvar att text och bild inte är övertydliga. (Bergström 2010 s.100–104)

2.2.4 Färg

Informativa bilder och bilder i läromedel skall med fördel vara utförd i färg, då med realistisk färgsättning och konsekvent användning. Färg kan användas för att bilda en helhet i materialet, för dekorativ användning eller för att bringa variation. (Pettersson 2008 s.59) Man kan också använda sej av olika kulörer för att framhäva ett budskap, betraktaren kan med hjälp av olika färgkoder lättare uppfatta en bild (Pettersson et al. 2004 s.79). Färg frambringar också känslor och olika upplevelser, en del kulörer anses glada andra sorgsna. Färgsymboliken kan skilja sej åt från land till land vilket är viktigt att känna till om man jobbar med universella projekt. (Koblanck 2003 s.213) Hur man upplever färg är också högst personligt och bundet av egna erfarenheter, två personer kan förknippa samma färg med helt olika ting (Pettersson et al. 2004 s.79). En färgupplevelse kan även vara fysisk och ge en känsla av att vara nära, långt borta, varm eller kall. Man kan återge olika djup i en bild, vilket ger färg rumsliga egenskaper. (Pettersson et al. 2004 s.79–80; Koblanck 2003 s.213)

	– KÄRLEK, PASSION, VÄRME, BLOD, REVOLUTION		– STÅT, VÄRDIGHET
	– VÄRME, SOL, PÅSK		– LÅDER, JORD, SOLBRÄNNA
	– KYLA, HAV, HIMMEL		– OSKULD, SNÖ, KÖLD, SJUKHUS
	– GRÖNSKA, GRÄS, SKOG		– DÖD, NATT/MÖRKER, ELEGANS

Figur 2. I nord Europa anser man i regel färgernas egenskaper enligt ovan (Pettersson et al. 2004 s.80)

Man bör eftersträva att färgsätta en informativ bild verklighetstroget, bilden behöver däremot inte återges fotorealistiskt och återspegla alla färgnyanser eftersom det är tidsödande och kan dessutom leda betraktarens fokus fel. Huvudsaken är att man tar objektets grundfärg i beaktande och ser till att de valda färgerna tjänar sitt syfte. Man bör också känna till att alla färger har en inverkan på varandra när de finns sida vid sida eller omsluter varandra. Speciellt vid färgsättning av en bakgrund bör man tänka på att motivet kommer påverkas (Pettersson et al. 2004 s.80–82) Ljusstyrkan spelar även in sin roll eller med andra ord färgernas kontrast, dvs. hur de ljusa och mörka partierna samspelar i motivet och hur motivet framhävs mot bakgrunden. (Pettersson 2008 s.59) Rödgrön-färgblindhet förekommer hos tio procent av alla pojkar, vilket innebär att man ska undvika att färgsätta betydelsebärande element i informationsbilder med rött och grönt samt avstå från att kombinera de två färgerna. (Pettersson 2008 s.59; Pettersson et al. 2004 s.81)

Hos barn föredras starka färger och maximalkulörer snarare än svaga nyanser (Pettersson 2008 s.59). Vid 2–3 års ålder uppskattas generellt djärva grundfärger och höga kontraster. Klara färger och kontraster föredras upp till 5 år, men nuförtiden tolererar barn allt tidigare en större färgpalett, komplex textur och mer avancerat färgdjup. Det beror troligen på att de exponeras för så mycket bilder i vardagen genom tv och datoranvändning. (Naranjo-Bock 2011)

2.3 Bildens omgivning och språk

2.3.1 Kontext

Kontext innebär det på den plats man kommer i kontakt med en bild och betraktaren påverkas av sammanhanget där bilden förekommer. (Koblanck 2003 s.117) En bild förekommer aldrig i en enda kontext, den kan t.ex. skapas i ett sammanhang men sedan betraktas i en helt annan miljö (Eriksson & Göthlund 2007 s.10). En bild har en inre och en yttre kontext. Den inre handlar om det du ser, dvs. bildens inre liv och där spelar bildkompositionen in sin roll. (Bergström 2012 s.169) Den inre kontexten handlar också om hur olika designelement samspelar inom ett medium (Pettersson 2008 s.65). Den yttre handlar om när bilden möter omgivningen och dit hör allt från sändaren och dess syfte till mottagaren och dess situation, här ingår hela kommunikationsprocessen. (Pettersson 2008 s.65) Tre yttre faktorer som påverkar bilden genom den yttre kontexten är tid, plats och medium. Tid kan innebära när på dygnet bilden betraktas, i vilken tidsperiod en bild publicerats eller vilken tidsända vi lever i. En annan faktor som inverkar på kontexten är plats, det kan handla om en lugn miljö som hemma eller en stressig miljö t.ex. tunnelbanan. Platsen kan också handla om staden du bor i eller världsdelen där bilden återfinns. Slutligen har vi mediet, vilket exempelvis kan vara en mobil, ett reklamblad eller en hemsida. Vilket medium man bör välja beror på målgruppen man vill nå ut till samt vilket syfte bilden i fråga har. (Bergström 2010 s.81–87)

2.3.2 Bildspråk

En bild tolkas olika av alla, betydelsen kan också skifta beroende på var, hur, när och vem som iakttar den. På samma sätt som att skriven text och talet är ett språk har bilden sitt

eget. Bildspråket följer regler och mönster vilka man bör ha kunskap om för att kunna framställa, tolka och bruka bilder på bästa möjliga sätt. (Koblanck 2003 s.101) Ett visuellt meddelande kan ändå tolkas mer fritt än ett verbalt eftersom en bild är mångtydig och ger möjlighet till flera tolkningar för mottagaren. En bildtolkning är exempelvis kulturell betingad och bunden till en tidsepok, vilket kan göra det svårt att förstå budskap i bilder från andra kulturer eller tidsperioder. Viktigt är att anpassa bildspråket för åldersgruppen det skapas för, svårighetsgraden på informationsmaterial kan öka stegvis med åldern. Bildspråket har också stor inverkan emotionellt, större än vid tal- och skriftspråk. Speciellt hos barn kan innehållet i bilder uppges starka känslor, både positiva och negativa, vilket bildskaparen bör ta i beaktande. (Pettersson 2008 s.46–50)

När man utformar bilder är det viktigt att veta hur hjärnan fungerar. Hur man upplever en bild sker i flera steg och snabbt får man grepp om huvudmotivet, sedan tar det längre tid att läsa in detaljer. Det första hjärnan avläser av är färger, former, areor, linjer och punkter. Därefter registreras vilka element som är betydelsebärande i bilden och man urskiljer dem från deelement och bakgrunden. Till sist bildar man en uppfattning om hela bilden, både element som är betydelsebärande och de som har en delbetydelse. (Koblanck 2003 s.102) En bild läser vi genom att ögonen blickar fram och tillbaka, hjärnan strukturerar och fyller i för att skapa en helhet. I västerlandet läser man i regel en bild från vänster till höger, uppifrån och ner på grund av en läsvana enligt samma sätt. (Pettersson 2008 s.46, s.125) I regel är vårt visuella minne mer utvecklat än det verbala, dock uppnår man den bästa minneseffekten genom att kombinera de två. (Bergström 2010 s.100)

3 METOD

Syftet med denna forskning är att finna riktlinjer hur informativa bilder gällande magnetkameraundersökning bör utformas för barn och unga. För att ta reda på detta fokuserar arbetet på bilden som informationsbärare och bildanalysen föreföll därför som ett lämpligt redskap. Till analysen granskas befintligt material som faller under samma kriterier som animationen i fråga och förhoppningen är att finna styrkor och slutsatser som kan tillämpas på den egna produktionen. Nedan följer urvalet till bildanalysen samt en mer ingående presentation av den valda metoden.

3.1 Urval

För att besvara forskningsfrågan avgränsades analysmaterialet till bilder som föll under samma kriterier som animationen i fråga, dvs rörlig bild om magnetkameraundersökning för barn och unga utförd i en illustrerad eller tecknad manér. Bildmaterial under dessa kriterierna påträffades dock i liten grad, vilket utgjorde ett naturligt urval på två kortfilmer. Bristen av analysmaterial bekräftade i sin tur behovet av en video om magnetkameraundersökning för finlandssvenska barn.

Den första kortfilmen som påträffades online och föll under rätt kriterier var ”Conny blir undersökt med magnetkamera” och den är gjord av 1177 Vårdguiden. Filmen handlar om Conny Constrictor som har ramlat ner från ett träd och gjort illa ryggen, han måste åka till sjukhuset för att undersökas av en magnetkamera. (1177 Vårdguiden) Den andra kortfilmen ”Having an MRI scan” är gjord av Rachel Man i samarbete med Nottingham trent university och Dr. Robert Dineen från the University of Nottingham. Filmen handlar om en liten flicka vid namnet Jess som skall på magnetkameraundersökning av sitt huvud. (Man 2015) Båda kortfilmerna berör magnetkameraundersökning men utöver handlingen skiljer de sej åt i manér, uppbyggnad och karaktärer. Denna variation ses dock som en styrka för bildanalysen och förhoppningen är att resultatet ger olika infallsvinklar.

Utifrån vårt manus till ”Linnea går på magnetkameraundersökning” (Bilaga 2) har jag sammanfattat fyra skeenden av magnetkameraundersökningen som ligger till intresse vid bildskapandet och därför kommer lyftas fram vid bildanalysen. Följande skeden är magnetkamera, förberedelse, magnetkameraundersökning och fantasi. Vidare delas

förberedelsen in i möte med röntgensköterska, magnet, metallföremål, kontrastvätska och narkos. Magnetkameraundersökningen delas in i radiovågor, antenner, ljud och fotografier. Magnetkameraundersökningen kategoriseras i mindre skeenden för att bildanalysen skall kunna ta en djupdykning i innehållet och utförandet av urvalet bilder, vid tillämpningen av styrkor och slutsatser på den egna produktionen kommer dock filmen granskas som en helhet.

3.2 Bildanalys

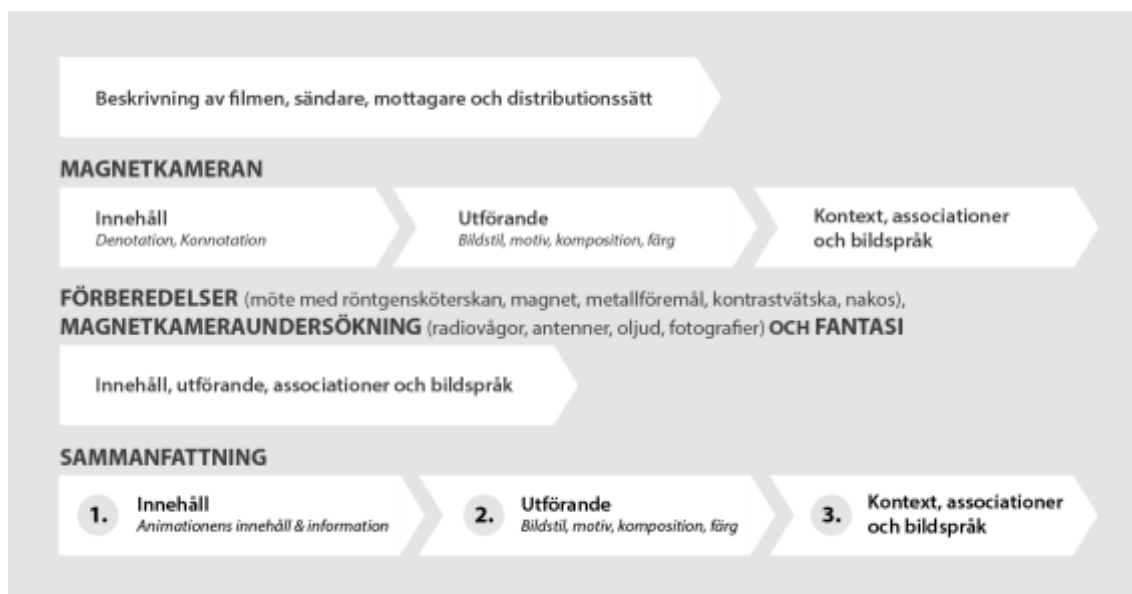
En analys av rörlig bild som exponeras online faller under medie- och kommunikationsvetenskap, en vetenskap som grundar sig i tolkning. Här ingår analysmaterial som inte direkt går att mäta eller observera utan betydelsen bakom sociala och kulturella handlingar granskas. Genom medie- och kommunikationsvetenskap kan man t.ex. förstå meningen och symboliken bakom en bild med hjälp av samhällets koder. (Ekström & Larsson 2010 s.15) Den valda metoden faller under ett hermeneutiskt arbetssätt, eftersom det handlar om just tolkning snarare än ett strikt tillvägagångssätt (Eriksson & Göthlund 2007 s.14).

Vilken metod man än väljer för att se, tyda och tala om en bild så faller de under samma benämning, nämligen bildanalys (Koblanck 2003 s.115). Analytikern bör gå in på djupet av en bild, samtidigt som hon måste kunna ta avstånd och se hur delarna är relevanta till helheten och helheten till kontexten. (Eriksson & Göthlund 2007 s.14–19) Till bildanalysen kräver varje enskilt material en specifik metod (Eriksson & Göthlund 2007 s.25; Borgersen & Ellingsen 1994 s.147; Ekström & Larsson 2010 s.181). Det går inte att analysera alla bildkategorier, exempelvis konstnärliga och instrumentella, enligt samma sätt. (Eriksson & Göthlund 2007 s.10). Bildanalysmodeller behöver inte användas var för sig utan man låter bilden bestämma förutsättningarna för vilka metoder som används, till en bild kan alltså flera metoder appliceras. (Pettersson 2008 s.103; Eriksson & Göthlund 2007 s.14) Enligt Borgersen & Ellingsen (1994 s.147) styrs metodvalet av bildens art men också av analytikerns intresse. Analytikern bör också applicera en infallsvinkel och välja fokus (Ekström & Larsson 2010 s.15; Borgersen & Ellingsen 1994 s.149) vilket i detta fall blir bildens kommunikativa egenskaper och dess budskap.

Vid analys av konstbilder finns en lång rad metoder att välja bland men det saknas ordentliga mätinstrument för att tolka och analysera informativa bilder. Det utesluter ändå inte att bildskaparen använder sej av bildanalysen som hjälpmedel vid utformande och analys av informativa bilder, tvärtom går metoden att använda sej av både före och efter teknisk produktion för att uppnå gott resultat. (Pettersson 2008 s.98, s.103) Pettersson (2008 s.106) hänvisar till en analysmodell för informativa bilder som berör kommunikationsprocessen vilken jag kommer att bygga min bildanalys utifrån. Analysen tangerar sändare, mottagare, distributionssätt, innehåll, utförande, bildspråk, associationer och kontext (Pettersson 2008 s.106). Sändaren är den som utformar budskapet, organiserar arbetet, samlar fakta och publicerar eller skickar vidare meddelandet. Mottagaren är den som tar emot samt betraktar meddelandet, det är informationsanvändarna. Meddelandet är själva bilden eller budskapet. (Pettersson et al. 2004 s.18; Koblanck 2003 s.118–119) Meddelandet distribueras sedan via en kanal eller ett medium och bilden har ett innehåll samt ett utförande där man kan bekanta sej med bildstil, motiv, komposition och färg. Med associationer menas tankar och känslor som bilden väcker, vilket går att granska genom både kulturell och privat infallsvinkel. Bildspråket handlar om huruvida bilden är lätt eller svår att avläsa och hur vanligt bildens motiv är. (Pettersson 2008 s.106). Kontexten i sin tur innebär det sammanhang och på den plats man kommer i kontakt med bilden (Eriksson & Göthlund 2007 s.10). Vid medier som tangerar mer än bild, exempelvis vid film där det också kan röra sej om text och ljud, kan man inte bortse dessa faktorer vid analysen utan man bör ta dem i beaktande (Eriksson & Göthlund 2007 s.41).

Vid bildanalysen sammanflätas sedan kommunikationsprocessen med en semiotisk analysmodell, eftersom föregångaren Roland Barthes (Pettersson 2008 s.113) förespråkar att en kommunikativ infallsvinkel bör appliceras vid en semiotisk analys, eller som i det här fallet tvärtom. Semiotik innebär läran om tecken och hur man tolkar dem (Koblanck 2003 s.115; Borgersen & Ellingsen 1994 s.167) och vid en semiotisk bildanalys betraktas bildens beståndsdelar som tecken för något. Grundläggande är att man skall kunna tolka ett budskap eller en mening i bild, text och visuella uttryck (Eriksson & Göthlund 2007 s.34–38) Vid en semiotisk bildanalys börjar man med att beskriva bildens motiv och identifierar grundläggande tecken, detta innebär en redogörelse av den denotativa nivån (Eriksson & Göthlund 2007 s.38; Borgersen & Ellingsen 1994 s.167). Denotation avser bildens innehåll, det som syns och går att beskriva och den delen av beskrivningen är

neutral (Koblanck 2003 s.116–117). Därefter bör man göra en konnotativ beskrivning och urskilja bildens merbetydelser (Eriksson & Göthlund 2007 s.38). Konnotation innebär tilläggsbetydelser och associationer som är gemensamma för en grupp, med andra ord en kulturell betydelse. Den konnotativa beskrivningen blir mer mångtydig och präglas till viss del av betraktarens egen bakgrund. (Koblanck 2003 s.116). Avslutningsvis menar Pettersson (2008 s.113) att den som analyserar har rätten att avgränsa och framhäva de mest väsentliga semiotiska dragen för bilden i fråga.



Figur 3. Bildanalysmodell vid "Conny blir undersökt av magnetkamera" och "Having an MRI scan"

Genom den kommunikativa- och semiotiska analysmodellen kommer jag granska hur urvalet, dvs. "Conny blir undersökt med magnetkamera" och "Having an MRI scan", framställer de fyra valda händelseförloppen av magnetkameraundersökningen. Bildanalysen tangerar filmerna enskilt och de inleds med en redogörelse av "magnetkameran". Där appliceras bildanalysmodellen ovan, vilket innebär ett semiotisk analysperspektiv samt en genomgång av hela kommunikationsprocessen. Eftersom resterande bildscener ur respektive kortfilm faller under samma kommunikationsprocess, görs en mer koncis analys av "förberedelser", "magnetkameraundersökning" och "fantasi" samt underkategorier. Denna del av analysen tangerar bildernas innehåll, utförande, associationer och bildspråk. Slutligen diskuteras styrkor och svagheter för filmen i fråga under ett sammanfattande kapitel där innehåll, utförande, kontext, associationer och bildspråk granskas. Tanken med denna del av analysen är att gå på

djupet av bilderna för att finna styrkor och slutsatser att applicera på den egna produktionen.



Figur 4. Bildanalysmodell vid "Linnea går på magnetkameraundersökning"

Resultatredovisningen avrundas med en tillämpning på "Linnea går på magnetkameraundersökning". Tanken här är att applicera styrkor och slutsatser utifrån bildanalysen samt genom riktlinjer från den teoretiska referensramen. Här granskas inte bilderna eller händelseförloppen enskilt utan produktionen analyseras som en helhet. Den egna animationens innehåll och information inspekteras utifrån slutsatser om innehåll och information från urvalet. Likaså utförande, kontext, associationer och bildspråk. Avslutningsvis finner vi under rubriken resultat de slutgiltiga bilderna från den egna produktionen.

4 RESULTATREDOVISNING OCH ANALYS

Nedan appliceras den kommunikativa- och semiotiska analysmodellen samt teorier från den teoretiska referensramen på urvalet "Conny blir undersökt med magnetkamera" och "Having an MRI scan" genom fyra valda händelseförlopp. Slutsatser och styrkor som framkommer ur analysen tillsammans med riktlinjer från den teoretiska referensramen tillämpas sedan på den egna produktionen "Linnea går på magnetkameraundersökning". Analysen i fråga skall även ge svar på hur informativa bilder gällande magnetkameraundersökning bör utformas för barn och unga.

4.1 Bildanalys 1 – Conny blir undersökt med magnetkamera

"Conny blir undersökt med magnetkamera" handlar om Conny Constrictor som har ramlat ner från ett träd och slagit ryggen. Han måste åka till sjukhuset för att undersökas av en magnetkamera. Filmen är indelad i sex kapitel, vilka är: Conny har gjort illa ryggen, magnetkameran, Conny provar hur det känns, undersökningen, Conny lär sej om ryggraden, hemma igen. Filmen är producerad av 1177 Vårdguiden, vilka också är filmens sändare. Deras avsikt är att informera barn om magnetkameraundersökning och bildernas funktion är att informera. Vårdguiden är en samlingsplats för information och tjänster inom hälsa och vård i Sverige och de finns tillgängliga via telefon samt webben. Bakom samlingsplatsen står den svenska sjukvården från alla landsting och regioner i samverkan. (1177 Vårdguiden 2015) Filmens målgrupp är svensktalande barn och unga i Sverige, en specifik åldersgrupp går ej att fastställa. Videon är publicerad via 1177 Vårdguidens hemsida.

Magnetkameran:



Figur 5. Magnetkameran ur "Conny blir undersökt med magnetkamera" (1177 Vårdguiden)

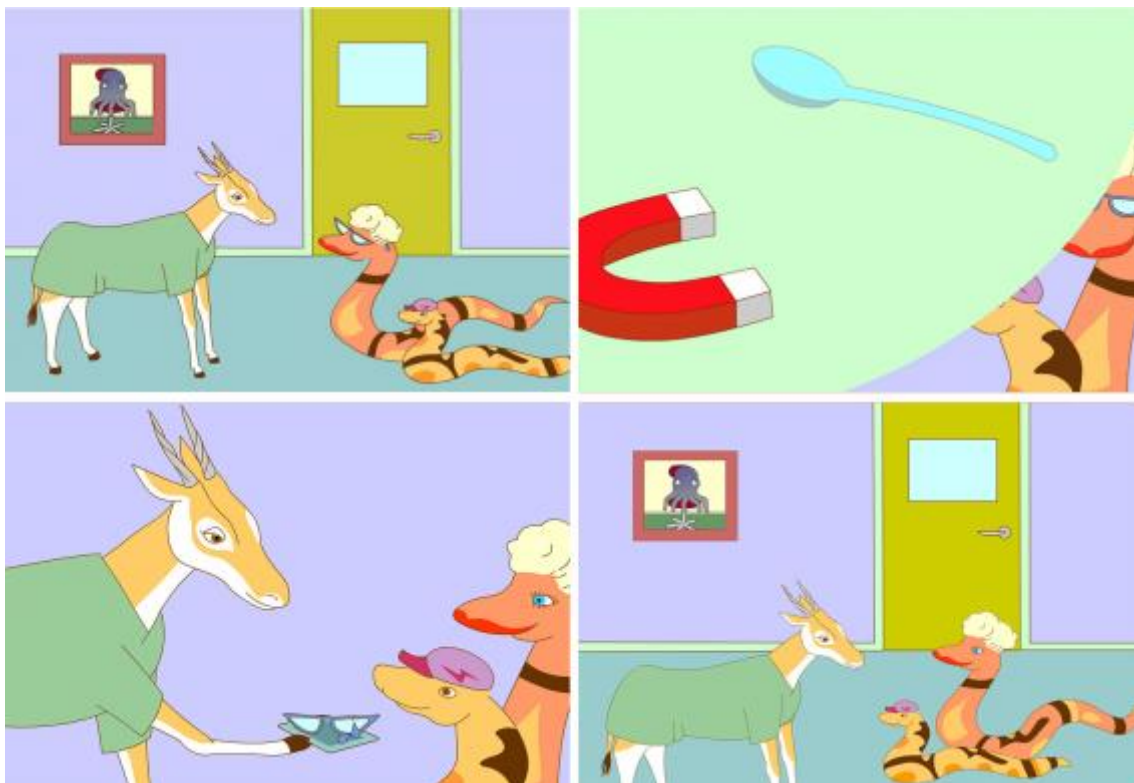
Vid figur 5 med magnetkameran ur "Conny blir undersökt med magnetkamera" ser vi i förgrunden på vänster sida en avlång, orange karaktär i form av en orm. Ormen har blont, lockigt hår, långa ögonfransar och rött läppstift vilket är drag som associeras med en kvinna. Kvinnan sitter på en stol och videon upplyser oss om att hennes roll är mamma. I bildens mitt finner vi en stor, ljusgul maskin, vilket är själva magnetkameran. Till höger om maskinen utgår en bedd, vilket är britsen till magnetkameran och där ligger en mindre orm iklädd hörlurar. Eftersom denna orm är mindre kan det tolkas som ett barn, närmare bestämt barnet till mamman på bild och utifrån filmen vet vi att detta är huvudkaraktären Conny. Bakom britsen står en till karaktär som har fyra ben, svans och horn vilket påminner om en antilop. Karaktären är iklädd en grön dräkt som för tankarna till sjukhuspersonal och utifrån filmen vet vi att det är röntgensköterskan Ellen. I mellanplanet, längst till höger på bild syns en ljusblå, genomskinlig ruta med ett grått objekt bakom. Objektet liknar en datorskärm och den genomskinliga rutan ett fönster. Filmen skvallrar om att det är ett fönster till kontrollrummet. I bakgrunden på bilden utspelar sej ett rum med iögonfallande mintgröna väggar och ett ljusgrönt golv.

Bildstilen är tecknad och faller under en serietecknings manér. Bilden innehåller relativt få detaljer och vi finner inga skuggor eller onödiga designelement. Huvudmotivet, vilket är magnetkameran, tar upp största delen av bilden och fångar därför betraktarens fokus. Karaktärerna är placerade i mellanplanet och är porträtterade i samma storleksförhållande, vilket är bra med tanke på barns bildförmåga. Mamman och Ellen skymms dock av magnetkameran och detta kan resultera i att yngre barn tror att kroppsdelar saknas. Genom likhetens lag kan vi dra slutsatsen om att ormarna på bild hör samman, vilket redan konstaterades som mor och son utifrån filmen. Karaktärerna är utförda som djur, vilket enligt Pettersson (2008) inte är att föredra eftersom barn i förstahand tycker mer om realistiska bilder. I det här fallet handlar det om en bredd- och helbild. Bildens är utförd aningen från höger och uppifrån, genom ett normalperspektiv. Rummet har en känsla av djup eftersom väggar och magnetkameran har en vinkel som ger ett tredimensionellt intryck. Bilden är framställd framifrån och ger en viss känsla av att iakttagaren är med i händelsen, man kunde tänkas stå och betrakta i andra änden av rummet. Vi hittar också en formkontrast där runda och raka linjer möter varandra. Bilden är utförd i klara och aningen ljusa färger där gul samt olika nyanser av grön dominerar. Utav egna erfarenheter och bildkällor är färgsättningen orealistisk och man har inte tagit objektens grundfärg i beaktande. Föremålen är utförda med en svart kantlinje, vilket utgör en tydlig färgkontrast mot den ljusa färgskalan och på så vis framhävs varje objekt och karaktär.

Videon i fråga går inte att se i helskärm på 1177 Vårdguiden, därför finns en bit av bakgrunden med vid analysen av "Conny blir undersökt med magnetkamera". Omgivningen ger möjlighet att kort diskutera den inre kontexten i mediet. Bakgrunden på hemsidan är vit, vilket inte påverkar filmen nämnvärt utan snarare uppstår en kontrastförstärkning och den vita bakgrundsfärgen framhäver videon. Knappar och text runtom videon är enhetligt färglagda och symmetriskt placerade vilket gör att det uppstår en balans som inte stör ögat. När det gäller bildens yttre kontext och var mottagaren kommer betrakta videon är det svårt att veta exakt hur, var och när. Videon kräver dock teknik som stöder Adobe Flash Player, vilket begränsar tittandet till en stationär eller bärbar dator eftersom få mobila enheter stöder programmet. Utifrån det kan man anta att många betraktar filmen vid en dator hemma, kanske i en lugn miljö. Apparaturen och Ellens klädsel kan associeras med en sjukhusmiljö men i övrigt är färgsättningen och

karaktärerna ovanliga för sammanhanget, vilket kan bidra till att bilden är svår att avläsa för ett barn. Magnetkameran har och andra sidan en realistisk form och den borde vara lätt att tolka samt ge en verklighetstrogen uppfattning. De olika djuren är också lätta att känna igen samt deras roller som mamma, kvinna, barn, pojke och sjuksköterska. Rollerna överensstämmer med verkligheten men djuren ger en missvisande bild av vad barnet kommer möta vid magnetkameraundersökningen.

Förberedelser:



Figur 6. Förberedelser ur "Conny blir undersökt med magnetkamera" (1177 Vårdguiden)

Vid figur 6, på bilden uppe till vänster ser vi mötet med röntgensköterskan. I förgrunder ser vi Ellen på vänster sida och Conny med sin mamma till höger. Conny står framför sin mamma och han har en lila skärmmössa på huvudet, mamman har glasögon och örhängen. Röntgensköterskans ansiktsuttryck inger ett lugn och mamman och Conny har en neutralt min. Karaktärerna står på ett golv i en matt, blågrön färg och väggen bakom dem är ljuslila. På väggen hänger en tavla i röd ram med ett motiv av en lila bläckfisk som sitter på en stol. På höger sida om tavlan finns en gulgrön dörr och på dörren finns en ljusblå ruta, vilket kan tänkas vara ett fönster eller en affisch av något slag. Runt dörren och nere vid golvet går en mintgrön list. Med tanke på att Conny skall på

magnetkameraundersökning tolkar jag detta som ett väntrum vid sjukhuset och den gröna dörren som ingången till undersökningsrummet. De glada färgerna bringar dock förvirring eftersom de inte förknippas med en traditionell sjukhusmiljö. Bilden är en helbild med relativt få detaljer, den innehåller mycket olika färger där lila och blågrönt dominerar, även i denna bild är färgsättningen orealistisk. Bildens perspektiv är utförd rakt framifrån och här hittar vi inget tredimensionellt djup, däremot inger karaktärernas placering en känsla av rum i och med att de är placerade sida vid sida och en bit från väggen. Karaktärerna är synligt porträtterade och i samma storleksförhållande, fokus ligger på dem eftersom de är mest detaljrika och placerade i förgrunden.

Bilden uppe till höger demonstrerar en magnet. I filmen berättar Conny hur en magnet fungerar samtidigt som en mintgrön, rundad form dyker upp från vänster sida, vilket också syns på bild. I bakgrunden ser vi ännu skymten av Conny och hans mamma. I förgrunden finns en magnet och en sked. Magneten har ett karakteristiskt utseende och en form som ofta används i tecknade sammanhang, den har även en typisk färgsättning med rött och vitt vilket gör att den är lätt att tyda. Skeden går också lätt att urskilja på bild, eftersom det är ett alldagligt föremål med en igenkännbar form. I filmen dras skeden mot magneten och genom att ljudfilen och händelsen på bild förankras blir det tydligt för mottagaren hur en magnet fungerar.

Bilden nere till vänster återspeglar bildscenen om metallföremål. Här är det fråga om en halvbild där karaktärerna fortsättningsvis är placerade på samma sätt men lite närmare varandra. Bilden är beskuren vid Ellens mage och vid mammans nacke, Connys huvud är framför mammans. Ellen håller en liten bricka eller tallrik i klöven och därpå finns nu mammans glasögon och örhängen. I filmen får vi reda på att de måste sätta bort sina metallföremål på grund av att magnetkameran fungerar med en magnet. Connys skärmössa syns nu tydligare på bild och på sidan ser vi en lila blix, själv reagerar jag på att han inte tar av mössan eftersom de ofta innehåller metalleder. Väggen i bakgrunden är lila, vilket är den färg som dominerar på bilden. Här saknas den gröna dörren även om den tidigare var placerad rakt bakom mamman, vilket kan tolkas som att de flyttat sej längre till vänster eller höger alternativt är porträtterade från en annan vinkel.

Bilden nere till höger hänvisar till information om kontrastvätska. Bilden är den samma som vid mötet med röntgensköterskan, det enda som skiljer dem åt är att Ellen är placerad

lite längre fram och är därmed beskuren vid knäna. Denna djärva beskärning kan lätt tolkas av en yngre publik som att hon blivit av med fötterna. I filmen hör vi berättaren tala om kontrastvätska och han hänvisar till att man kan klicka sej vidare på tavlan med bläckfisken ifall man vill veta mera.

Någon information om narkos ges ej.

Magnetkameraundersökning:



Figur 7. Magnetkameraundersökning ur "Conny blir undersökt med magnetkamera" (1177 Vårdguiden)

I figur 7, på bilden längst till vänster framställs radiovågor. På mitten av bilden ser vi en nallebjörn med en dyna bakom huvudet. Nallen ligger på en blå bädd och utifrån filmen vet vi att detta är britsen till magnetkameran. Vi har också fått se att britsen åker in i magnettunneln och kan därför fastställa att plasten här är inne i magnetkameran. Inne i magnetkameran är det mörkgråa väggar och bakom nallen ser vi en rund, grön form. Den gröna ovalen kan med tanke på färgen i tidigare bilder tolkas som väggen i magnetkamerarummet, i sådana fall kan vi också fastställa att den ovala formen är ett hål. Över nallen går ett genomskinligt, lila sken i form av en fyrkant och genom ljudfilen i filmen får vi reda på att detta representerar radiovågor. Radiovågor som i verkligheten är osynliga och abstrakta har på bilden utformats på ett konkret och lättförståeligt vis. Denna scen utspelar sej i andra kapitlet och där berättar Ellen mer utförligt om magnetkameran samtidigt som hon visar m.h.a. en nalle hur det går till. Att använda sej av en leksak för att visa hur en behandling går till är en lämplig metod i förskoleåldern, eftersom man i denna ålder behöver få se hur en undersökning eller behandling kommer att gå till.

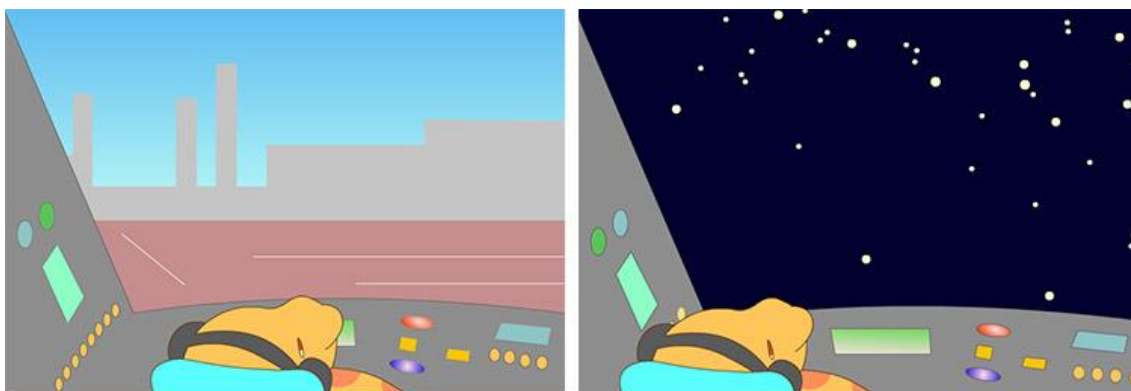
Bilden i mitten hänvisar till oljud. I förgrunden står Conny och hans mamma med ryggen mot betraktaren och karaktärerna är beskurna vid midjan. I mellanplanet syns magnetkameran och en liten skymt av nallens fötter. Ellen står bakom magnetkameran och hon håller ett par hörlurar i klöven. I filmen berättar Ellen vilket oljud maskinen har

när den fotograferar och att Conny därför skall ha på dessa hörlurar. Ovanför Ellen syns en datorskärm uppsatt i taket och på skärmen syns en bild på en streckad linje. Utifrån ljudfilen får vi veta att detta är hur röntgenbilderna börjar se ut och den streckade linjen som vi ser är alltså en ryggrad. Bakom Ellen ser vi en skymt av fönstret in till kontrollrummet igen.

Bilden längst till höger refererar till fotografier. Det här är femte kapitlet som utspelar sej inne hos röntgendoktorerna. I förgrunden ser vi Conny till vänster, han har sin skärmmössa på huvudet och är beskuren vid halsen. Conny har ögonkontakt med en ny karaktär som vi hittar till höger, denne är svart-vit randig och har en grön klädsel. Vi känner igen karaktären som en zebrahäst och utifrån filmen vet vi att det är röntgendoktorn Zebbe. Han skall berätta mer om röntgenbilderna och ryggraden. Den gröna klädseln som påminner om Ellens bekräftar att de båda hör till sjukhuset och genom likhetens lag kan vi kategorisera liknande former för att skapa ett sammanhang om vad som hör ihop, i det här fallet känner vi igen en grupp (sjukhuspersonal) genom likartade klädesplagg. Zebbe pekar på något framför honom, vilket är en datorskärm med samma bild av en ryggrad som vi stött på tidigare. Ryggraden kan tolkas som Connys röntgenbild eftersom han nyligen varit i magnetkameran. Röntgenbilden är utförd i grått med en vit kantlinje och färgvalet tillsammans med utformningen överensstämmer, enligt mina egna erfarenheter, med hur röntgenbilder generellt framställs i tecknade sammanhang och detta gör att motivet är lättläst. Datorskärmen står på en skiva, vilket jag tolkar som ett skrivbord. På vänster sida finner vi något som kan urskiljas som två böcker staplade ovan på varandra. Bakgrunden är färgsatt i lila, vilket också är färgen som dominerar på bild. Föremålen och karaktärerna i rummet har en verklighetstrogen färgsättning, endast väggen skiljer sej från traditionell sjukhusmiljö.

Information om antenner återges varken i ljud eller bild.

Fantasi:



Figur 8. Fantasi ur "Conny blir undersökt med magnetkamera" (1177 Vårdguiden)

Ovan, på figur 8, ser vi två bilder när Conny fantiserar. På bilden till vänster ser vi Conny centrerad i nedre kanten. Skärmmössan är borta och istället har han på ett par gråa hörlurar och en ljusblå dyna under huvudet. Den blåa dynan skvallrar om att han ligger på britsen. Conny är porträtterad snett bakifrån och han är beskuren ungefär vid halsen. Beträktaren iakttar bilden bakifrån, nästan som att hon vore med inne i magnetkameran. I mellanplanet ser vi en grå form som sträcker sej från övre vänstra hörnet till nedre högra hörnet. På den grå ytan är färggranna cirklar och fyrkanter jämnt utspridda. Dessa former tolkar jag som knappar och skärmar och utformningen påminner om en instrumentpanel på en farkost. Utifrån filmen får vi veta att Conny tycker det är lite läskigt inne i magnetkameran och fantiserar därför att han åker iväg i rymden, därmed kan vi fastställa farkosten till ett rymdskepp. I och med instrumentbrädan innehåller bilden rätt många detaljer, men eftersom de är tydligt grupperade och avskilda på den grå ytan bildar de en helhet genom slutenhetenslag. Connys ansiktsuttryck på bild inger ett lugn och under tiden han fantiserar ser han inte rädd ut. I bakgrunden högst upp på bilden ser vi en ljusblå yta, mina erfarenheter skvallrar om att detta är en blå himmel. Det går också att avläsa att rymdskeppet ännu står på marknivå, eftersom det är höjd med en grå yta i bakgrunden som förknippas med en siluett utav byggnader och hus. Framför byggnaderna ser vi en rödbrun färg med vita linjer som kan tolkas som markyta. Bilden är en halvbild och komponerad med centralperspektiv och den inger ett djup eftersom byggnaderna är komponerade i ett mindre storleksförhållande än Conny och rymdskeppet. På bilden till höger är Conny och farkosten porträtterade enligt samma sätt men bakgrunden har förändrats, där kan vi nu iaktta en mörkblå bakgrundsfärg med ljusgula prickar på i varierande storlek. Prickarna kan tänkas vara utförda med en vit gradient eftersom de

utger ett svagt sken. Detta tolkar jag som en stjärnhimmel eller rymden vilket bekräftas i och med att Conny befinner sej i ett rymdskepp. Stjärnhimlen borde också vara lätt att urskilja för ett barn, eftersom färgsättningen och utförandet inte är ovanligt för sammanhanget. Ljudfilen förankrar även att fantasin utspelar sej i rymden och uppmuntrar barnen att fantisera sej bort när magnetkameran fotograferar.

4.1.1 Sammanfattning

Vilka slutsatser kan man då dra utifrån ”Conny blir undersökt med magnetkamera” huruvida informativa bilder bör utformas för barn och unga gällande magnetkameraundersökning?

1. Animationens innehåll och information. Innehållet i filmen är tämligen heltäckande, det som saknas utifrån vårt eget manus är information om narkos och antenner. Att fakta saknas gällande antenner kan ses som en svaghet eftersom det är en del av undersökningen som berör alla åldrar. Antennerna kan även upplevas skrämmande och händelsen kan bringa mer rädsla än nödvändigt om barnet inte är förberett. En lämplig metod för att ge information till barn i förskoleåldern är ”tala-visa-prova”, i metoden kan man använda sej av t.ex. en docka för att visa vad som kommer ske och hur det kommer kännas under en behandling. Därför var det ett plus att röntgensköterskan i filmen använde sej av en nalle för att visa hur undersökningen skulle gå till. Att information saknas gällande narkos kan godtas, eftersom barnen i dessa fall inte är medvetna om vad som sker under behandlingen.

2. Utförande. När det kommer till utförandet föredrar barn realistiska bilder, där serietecknings manér återfinns på fjärde plats utav fyra föreslagna manér (se kap 2.2.1). En viss bildstil är ingen garanti på inläring men om barnen inte gillar en bild är risken stor att den inte fångar deras intresse. Den valda bildstilen kan därför anses som en svaghet jämfört med andra manér. Bilderna är ändå fåtydiga och innehåller inga onödiga detaljer, vi återfinner inga skuggor eller överflödiga designelement och detta är ett plus.

Huvudmotivet och det viktigaste i bild skall framkomma stort och tydligt, vilket överensstämmer med filmen. Ett viktigt motiv är magnetkameran och den framkommer tydligt i flera scener. Upp till sju års ålder bör hela motivet framkomma klart i bild

eftersom många barn i den här åldern tror att det som inte syns inte finns. Därför kan det ses som en nackdel att karaktärerna på flera bilder är beskurna vid nacken, ryggen eller fötterna. Karaktärerna är också placerade bakom föremål och olika kroppsdelar ligger i skymundan. Bildskaparen skulle dock inte begränsas av barnens bilduppfattning (se kap 2.2.2) och därmed kan beskärningen och placeringen av karaktärer och föremål godtas. Karaktärerna är i alla fall porträtterade i samma storleksförhållande, vilket är bra med tanke på barns bildförmåga. På informationsbilder är det även viktigt att abstrakt innehåll utformas konkret och detta lyckades bildskaparen med vid utformningen av radiovågor, som i verkligheten är osynliga och abstrakta men i filmen utformades på ett konkret och lättförståeligt vis. Karaktärerna är naturtroget återgivna som de djur de återspeglar, dock överensstämmer de inte med röntgenskötare och doktorer i verkliga livet som då är människor. Eftersom barn i första hand tycker om realistiska bilder, är detta val av karaktärer inte att föredra. I denna forskning har jag dock valt att avgränsa arbetet kring bilden och kommer därför inte närmre diskutera för- och nackdelar kring valet av att utforma karaktärerna som djur.

I filmen är bilderna utförda som breddbilder och beskärningen växlar mellan hel-, halv- och närbild. Variationen ses som en styrka eftersom det bibehåller mottagarens intresse. Majoriteten av bilderna är utförda med ett normalperspektiv och i flera scener kan iakttagaren tänkas stå och betrakta i ena sidan av rummet. Bilderna är tvådimensionella men har en känsla av djup i och med att motiven är placerade framför varandra och en del föremål, ex. magnetkameran, har ett tredimensionellt perspektiv. Vi hittar en formkontrast på bilderna där runda och raka linjer möter varandra. En styrka i filmen är också att all sjukhuspersonal går att kategorisera och känna igen genom deras gröna klädsel eftersom liknande former bildar ett sammanhang genom likhetenslag. Formelementen i filmen samspelar och filmen i sin helhet är harmonisk.

Vid en närmare genomgång av färgpaletten i filmen återfanns närmare 30 färger, där en del kulörer var återgivna i flera nyanser. Dominerande färger var ljuslila, ljusgul och mintgrön vilka faller under en pastellfärgad palett. Färgsättningen i filmen är i stort sett konsekvent - magnetkameran är alltid ljusgul, rummen är färglagda med lila samt olika nyanser av grön och karaktärerna håller samma färg genom filmens gång. Samma färgnyanser är ofta återkommande på olika element och detta bildar en helhet i materialet. Viktigt vid skapandet av informationsbilder var att ta objektens grundfärg i beaktande,

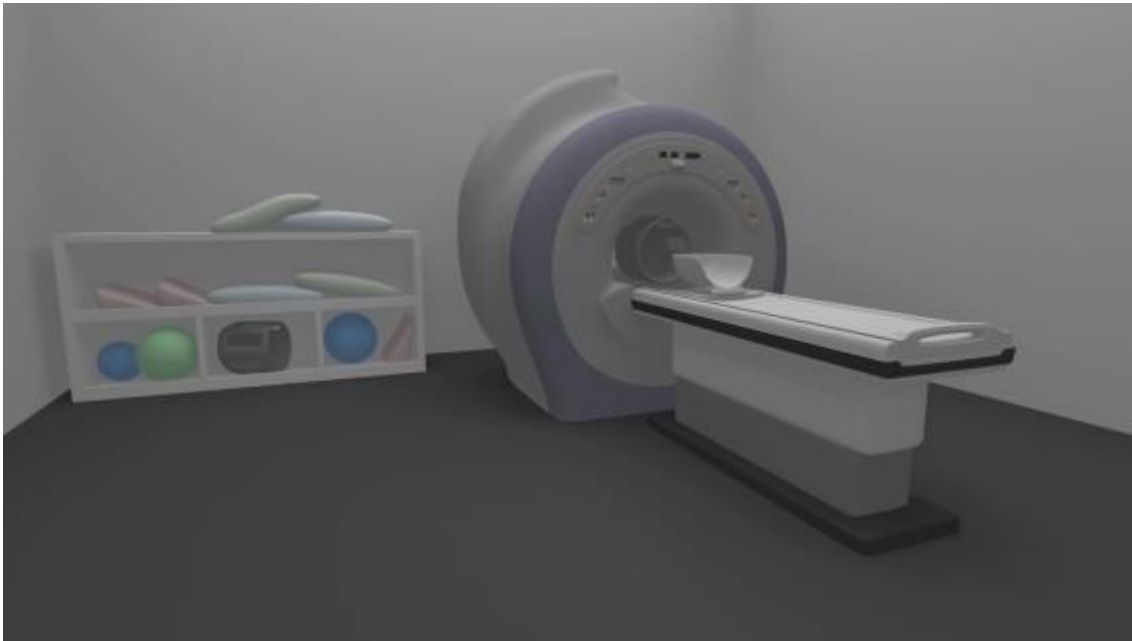
vilket man däremot inte har gjort i filmen. Av egen erfarenhet är sjukhusmiljöer ofta vita och rätt färglösa och vit är också en färg nordeuropéer i regel förknippar med sjukhus. Magnetkameran är enligt bildkällor inte heller gul utan ofta utförd i vita och gråa nyanser. Den orealistiska färgsättningen kan ses som en svaghet i filmen eftersom det ger en felaktig bild av verkligheten. Karaktärerna och andra sidan är utförda i verklighetstrogen färg och några objekt som går att känna igen utifrån dess färgsättning är magnet, fönster, datorer, sjukhuspersonalens klädsel och rymden. Föremålen är utförda med en svart kantlinje som utgör en tydlig färgkontrast mot den ljusa färgskalan, på så vis framhävs varje objekt och karaktär vilket ses som en styrka. Barn konstaterades föredra starka färger och maximalkulörer snarare än svaga nyanser och i sådana fall kan den pastellfärgade paletten vara en svaghet för att fånga målgruppens intresse. Färg frambringar också känslor och den lekfulla färgsättningen kan ändå tänkas bidra till en positiv upplevelse för betraktaren. Hur man upplever färg är ändå högst personligt och därför är det svårt att fastställa exakt vilken inverkan färgsättningen i fråga har utan att undersöka hur materialitet inverkar på målgruppen. Rödgrön-färgblindhet är inte ett problem i filmen.

3. Kontext, associationer och bildspråk. Gällande kontexten inom mediet diskuterades det att omgivande element inte inverkar nämnvärt. När det kommer till den yttre kontexten begränsar Flash Media Player vilken teknik som används för att titta på filmen, vilket i sin tur kan begränsa tittandet till miljöer med en stationär- eller bärbar dator. En styrka för filmen är att ljud och bild förankras, dvs. att den rörliga bilden återspeglar det som berättas i ljudfilen, på så vis har målgruppen goda förutsättningar att tolka och förstå budskapet. Apparaturen och sjukhuspersonalens klädsel kan förknippas med en sjukhusmiljö medan färgsättningen på bilderna är ovanlig för sammanhanget och kan förvirra mottagaren. De färggranna bilderna kan dock associeras med glädje och lekfullhet, vilket kan fånga mottagarens intressen. Bilderna innehåller få element, vilket gör dem enkla att avläsa och man urskiljer enkelt viktiga motiv. Magnetkamerans form är realistisk återgiven vilket gör den lätt att tyda och eftersom den återspeglar verkligheten förbereder den barnet inför den riktiga undersökningen. Filmen lämpar sej för den tidsanda vi har i dagsläget och bildspråket samt informationen är anpassade för målgruppen.

4.2 Bildanalys 2 – Having av MRI scan

”Having an MRI scan” handlar om den lilla flickan Jess som skall på magnetkameraundersökning av sitt huvud. Enligt deras egen beskrivning är det en kort animation för barn om vad man kan förvänta sej före och under en magnetkameraundersökning. Filmen är gjord av Rachel Man i samarbete med Nottingham trent university och Dr. Robert Dineen från the University of Nottingham. Deras avsikt är att informera barn om magnetkameraundersökning och bildernas funktion är att informera. Målgruppen är engelsktalande barn, i första hand från Storbritannien och en specifik åldersgrupp går ej att fastställa. Videon finns tillgänglig via Youtube och den laddades upp 5 maj 2015. (Man 2015)

Magnetkameran:



Figur 9. Magnetkameran ur ”Having an MRI scan” (Man 2015)

På bildens högra sida ser vi en stor maskin i gråa och blåa toner, vilket rätt fort går att fastställa som magnetkameran. Baktill utgör maskinen en rundad form och där vi finner många små prickar och rutor ovanpå som går att tolka som knappar och skärmar. Utifrån den runda formen utgår en avlång pelare med en bädd ovanpå, vilket är britsen till magnetkameran. Till vänster om magnetkameran finner vi en vit hylla med två hyllplan, varav det lägsta planet är indelat i tre fack. Ovanpå hyllan finns en ljusgrön och en ljusblå form lutade mot varandra. Objekten formar sej efter omgivningen och ser därför mjuka

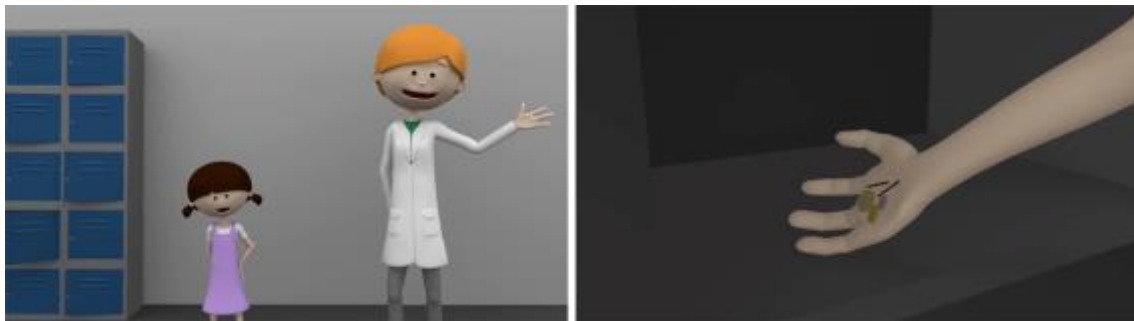
ut, vilket gör att de går att fastställa som dynor. På det övre hyllplanet hittar vi flera dynor och längst ned i hyllan finns tre cirklar i grönt och blått. En cirkel associeras ofta med en boll och i detta fall rör det sej om just bollar av något slag. Längst ned i mitten av hyllan finner vi även ett grått objekt, som vid en närmare granskning även förekommer inuti magnettunneln, men från en annan vinkel. Utifrån tidigare erfarenheter av magnetkameraundersökning går dessa objekt att fastställa som hjärnantenner, dvs. en slags hjälm patienten har på vid undersökning av huvudet. Magnetkameran och hyllan med olika föremål finner vi i ett rum med mörkgrått golv och gråa väggar.

Bildstilen är realistiskt utformad i en datorgjord och illustrerad manér, i rörlig bild ser vi att alla föremål och karaktärer är tredimensionellt utförda. När filmen presenterar undersökningsrummet gör kameran en åkning så att vi ser magnetkameran och rummet från flera vinklar. Föremålen på bild är verklighetstroget utformade, de innehåller skuggor som skapar djup men för övrigt är bilden avskalad med få detaljer. Magnetkameran, som också är huvudmotivet, tar upp största ytan av bilden och fångar därför betraktarens fokus. Hela motivet framkommer i bild och magnetkameran urskiljs tydligt eftersom inga föremål omkring nuddar maskinen. Bilden är en bredd- och helbild och utförd genom ett normalperspektiv, där betraktaren kunde tänkas stå i andra sidan av rummet. Magnetkameran är utförd snett framifrån vilket ger oss en god överblick på hela maskinen. Magnetkameran är placerad asymmetriskt i bild och den går att finna i ett snitt genom tredjedelsindelning, kompositionen i fråga anses dynamisk. Vi finner en formkontrast i bild där runda och raka samt hårda och mjuka former spelar mot varandra. Rummet har en känsla av djup eftersom väggar och magnetkameran är diagonalt utförda och inger ett tredimensionellt intryck. Färgsättningen anses realistisk eftersom den är utförd i olika nyanser av vit och grå. Färgsättningen är mörk och gråa toner dominerar på bild. Eftersom olika nyanser av grå samspelar på hela bilden smälter dock motivet in i bakgrunden eftersom färgkontrasterna är svaga. Ljusstyrkan i bild är också bristfällig.

”Having an MRI scan” går att se i helskärmsläge via Youtube och därför kommer inte kontexten inom mediet diskuteras. Gällande den yttre kontexten går det att fastställa att den kan variera i stor grad eftersom Youtube fungerar på majoriteten av tekniska enheter. Den tekniska friheten gör det omöjligt att fastställa i vilken omgivande kontext sändaren kommer betrakta videon. Att videon är publicerad via Youtube ses ändå som en styrka eftersom det ger sändaren stora valmöjligheter gällande hur, var och när hon betraktar

videon. Apparaturen och färgsättningen på bild associeras med en sjukhusmiljö men den dämpade färgsättningen kan dock associeras med mörker och nedstämdhet. Bilden innehåller få element, vilket gör den enkel att avläsa men bristfälliga kontraster i färgsättningen gör att motiven smälter samman. Magnetkameran är realistisk återgiven vilket gör den lätt att tyda och eftersom den återspeglar verkligheten förbereder den barnet inför den riktiga undersökningen.

Förberedelser:



Figur 10. Förberedelser ur "Having an MRI scan" (Man 2015)

På bilden till vänster illustreras mötet med röntgensköterskan. I förgrunden ser vi ett barn iklädd en lila klänning, vit t-skjorta under och mörkbrunt hår uppsatt i två svansar. Utifrån klädseln kan vi dra slutsatsen av att det är en ung flicka och filmen avslöjar att det är huvudkaraktären Jess. Hon tittar in i kameran och står med ena handen i sidan och den andra bakom ryggen, Jess ser avslappnad ut. Till höger står en dubbelt längre karaktär som därför går att fastställa som en vuxen. Personen har orange hår och är iklädd gråa byxor och en lång, vit rock. Den vita rocken associeras av gemene man med sjukhuspersonal och utifrån filmen vet vi att detta är röntgensköterskan Sam. Hon har höger arm bakom ryggen och den vänstra utsträckt åt sidan med öppen hand. I filmen presenterar Jess röntgensköterskan Sam varpå hon säger hej och viftar med handen, därför kan vi fastställa denna rörelse är en hälsning. Jess är beskuren ovanför knäna och Sam just under, vilket är en nackdel med tanke på en yngre publik. På vänster sida om Jess, i bakgrunden, ser vi ett skåp med blåa luckor och utifrån dess gråa stomme och form går det att fastställa som ett plåtskåp. Utifrån en liten skuggning under vissa luckor ser vi att en del står på glänt. Rummet i fråga har samma mörkgrå golv och gråa väggar som i undersökningsrummet. Bilden är en halvbild, den innehåller få detaljer och färgerna är realistiska. Karaktärerna är porträtterade i samma storleksförhållande och framhävs tydligt mot bakgrunden eftersom de är utförda i glada och ljusa färger gentemot det gråa.

Bilden är porträtterad med ett perspektiv rakt framifrån och rummet inger ett djup i och med att karaktärerna är placerade i förgrunden och skåpet i bakgrunden har en tredimensionell vinkel.

Den högra bilden hänvisar till metallföremål. Vi ser en hand som sticker in från höger sida av bilden och i handflatan finns två pinnar och tre cirklar i svart, guld och silver. Föremålen går utifrån vardagliga erfarenheter att tyda som hårspännen och mynt, vilket också barn borde ha lätt att läsa in. Handen på bild är av någon anledning illustrerad med fyra fingrar, vilket och andra sidan inte gör den svårare att tyda. Bakgrunden är utförd i mörkgråa toner, med skuggor och vinkar som påminner om formen av en låda. Handen utgör en tydlig kontrast mot bakgrunden och motivet framhävs på så vis. Utifrån filmen kan vi fastställa att platsen är inuti plåtskåpet som vi såg på föregående bild. I ljudfilen uppmanar röntgenschöterskan Jess att lägga bort alla metallföremål, varpå Jess berättar att man måste sätta bort metall så att bilderna vid magnetkameraundersökningen blir tydliga.

I videon återfinns inte, varken i ljud eller bild, information gällande magnet, kontrastvätska och narkos.

Magnetkameraundersökning:



Figur 11. Magnetkameraundersökning ur "Having an MRI scan" (Man 2015))

Vid figur 11, på bilden uppe till vänster illustreras oljud. I förgrunden är magnetkameran porträtterad aningen ovanifrån och genom ett diagonalperspektiv, betraktaren kunde tänkas stå vid britsens fotända. På Britsen ligger Jess och håller i ett par hörlurar, Sam står bakom magnetkameran och lutar ena handen på britsen. Jess och Sam tittar på varandra och deras uttryck ser neutrala ut. I filmen rör sej deras munnar i denna scen vilket får det att se ut som att de pratar med varandra men i ljudfilen hör vi Jess berättarröst som talar om vad som kommer hända vid undersökningen. I bakgrunden på bilden ser vi lite av det mörkgråa golvet och den gråa väggen, vi kan också skymta den vita hyllan vi såg vid presentationen av magnetkameran.

Bilden uppe till höger och nere till vänster porträtterar en antenn från två olika vinklar. Uptill ser vi Jess i en närbild där hon är komponerad diagonalt och beskuren vid magen. Över huvudet har hon en hjälm, vilken vi har fastställt till en hjärnantenn. I bakgrunden ser vi olika gråa former, skuggor och linjer som från tidigare bilder går att känna igen som magnetkameran och britsen. Jess blick är riktad uppåt och munnen är rät, hennes uttryck kan tolkas som ängslan. På den nedre bilden ser vi magnetkameran komponerad från ett sidoperspektiv och betraktaren står i ögonhöjd med Sam. Jess ligger på britsen och hennes huvud skymms av hjälmen. Bakom Jess ser vi huvudet och den vänstra handen utav Sam, hon tittar på hjälmen och håller handen bakpå. I bakgrunden ser vi den gråa väggen och i vänstra kanten kan vi urskilja en brun dörr med ett grått handtag. De olika vinklarna och den tredimensionella stilen ger oss en god inblick i hur hjärnantennen ser ut och hur det är att ha den på.

Bilden nere till höger hänvisar till fotografier och vi ser en fyrkantig, grå ram som innehåller blåa och gråa former. I filmen görs en åkning genom kontrollrummet där Sam sitter vid ett skrivbord med flera datorskärmar på, kameran stannar sedan vid en av skärmarna vilken är den vi ser på bild. Utifrån innehållet på skärmen kan man urskilja fyra gråa rutor med röntgenbilder av en hjärna och ett huvud från olika vinklar. Ljudfilen bekräftar att röntgenbilderna börjar se ut på följande vis. Röntgenbilderna är lätta att avläsa eftersom de är utförda på ett karakteristiskt sätt för sammanhanget och de är färgsatta i gråa toner med ett vitt sken. Bilderna har ett verklighetstroget utseende vilket är en fördel.

Information gällande radiovågor ges ej.

Fantasi:



Figur 12. Fantasi ur "Having an MRI scan" (Man 2015)

Ovan, på figur 12, ser vi två bilder som representerar fantasi ur "Having an MRI scan". Bilden till vänster är utformad på en mörkblå bakgrund, vilket också är färgen som dominerar. I bakgrunden syns små, ljusa prickar och sex stycken stjärnor. En stjärna är en inlärdd symbol, vilket också barn redan från unga år borde känna igen. Till vänster på bilden ser vi ett grått klot och slutsatsen om en klotformat kan man dra utifrån dess skuggning. Runt klotet går en linjär cirkel och tidigare erfarenheter fastställer objektet till en planet. På höger sida hittar vi en till planet färgsatt i lila och med skuggade hål. I mitten av bilden ser vi en farkost i orange, gult, rött och blått vilken är en förenklad illustration av en rymdraket. Under raketten sprutar det ut eld och därför kan man fastställa att raketens riktning är mot bildens övre kant. Utifrån den mörkblåa bakgrunden, stjärnorna, planeterna och rymdraketten kan gemene man fastställa platsen till rymden. Alla föremål på bild är karaktäristiskt illustrerade och färglagda och därmed borde bilden även vara lätt att tyda för barn och unga. Bilden innehåller mycket färgglada detaljer och ger ett lekfullt intryck. Utifrån filmen ser vi hur rymdraketten rör sig uppåt och det tar oss till följande bild, den på höger sida. Denna bild är illustrerad på samma vis men planeterna och stjärnorna i bakgrunden har ändrats. Uppe i vänstra hörnet finns en ljusblå planet med skuggade hål och i högra hörnet skymtar vi lite av en orange planet. Nere i högra hörnet ser vi en ny planet, denna har ett mönster utav blått och grönt, vilket mina egna erfarenheter avslöjar är planeten jorden. Den förenklade illustrationen tillsammans med den korrekta färgsättningen borde även vara lätt att avläsa för barn. Motiven på bild är vanliga och återspeglar de koder som finns inom ritad film. Bildstilen vid fantasin skiljer sig åt från tidigare bilder som var tredimensionella och datorgjorda illustrationer, här ser vi nu en tvådimensionell tecknad manér. Genom att avvika med bildstilen urskiljer man tydligt fantasin från verkligheten.

4.2.1 Sammanfattning

Vilka slutsatser kan man då dra utifrån ”Having an MRI scan” huruvida informativa bilder bör utformas för barn och unga gällande magnetkameraundersökning?

1. Animationens innehåll och information. I filmen saknas information om magnet, kontrastvätska, radiovågor och narkos. Videon visar hur förberedelserna och undersökningen går till men den går inte djupare in på varför man gör en del moment. Exempelvis i scenen om metallföremål hänvisar filmen till att ”det gör så att bilderna blir suddiga och då kan inte doktorn se vad som är fel på dej” snarare än att berätta att maskinen fungerar med ett magnetfält. Information om radiovågor är inte nödvändigt men ger en bättre förståelse varför maskinen har så mycket ljud. Att fakta gällande kontrastvätska saknas anses som en svaghet eftersom detta moment kan upplevas skrämmande och bringa mer rädsla än nödvändigt om barnet inte är förberett. Att information saknas gällande narkos kan godtas, eftersom barnen i dessa fall inte är medvetna om vad som sker under behandlingen. Med tanke på att en del information saknas lämpar sej videon bättre till yngre publik, eftersom behovet av information ökar med åldern. En styrka för filmen är när Jess skall åka in i magnettunneln och uppvisar en känsla av ångslan. Rädsla är nämligen inget negativt att uttrycka på bild utan tvärtom bör man informera om vilka känslor och beteenden som är okej att uppvisa vid en undersökning.

2. Utförande. Barn och unga föredrar realistiska manér (se kap 2.2.1) och animationen i fråga som är utförd i tredimensionell, datorgjorda illustrationer är därför en lämplig bildstil för sammanhanget. Den tredimensionella effekten i filmen anses som en styrka eftersom det ger en god överblick av undersökningsrummet samt magnetkameran. De enskilda bilderna innehåller få föremål vilket gör att de går snabbt att avläsa, de har även en låg informationstäthet. I filmen hittar vi en del skuggor, vilket man rekommenderades undvika vid informationsbilder. Skuggningen är dock avskalad och för att ta magnetkameran som exempel framhäver de endast dess rundade former. Vi finner inga skuggor på golvet eller väggar och användningen av skuggor kan godtas eftersom den används i liten grad. På magnetkameran hittar vi detaljerade knappar, men genom slutenhetenslag bildar de en helhet eftersom de är placerade nära varandra och befinner sej på en upphöjning, därför drar inte detaljerna åt onödigt uppmärksamhet av

iakttagaren. På bilderna gällande fantasin ser vi en stilbrytning från övriga scener och bildstilen ändrar från realistiskt manér till tecknat manér. Detta kan ses som en styrka med tanke på att man avgränsar fantasin från verkligheten, men samtidigt kan man tänka sej att filmen blir oharmonisk eller förvirrar mottagaren genom att en bildstilen inte är konsekvent genom hela filmen.

I början av filmen får vi se magnetkameran i helbild samt porträtterad från olika vinklar, detta ses som en styrka eftersom viktiga motiv skall framkomma klart och tydligt. Det ses som en nackdel med tanke på en yngre publik att karaktärerna ibland är beskurna eller placerade i skymundan. Bildskaparen skulle dock inte begränsas av barnens bilduppfattning och magnetkameran samt karaktärerna framkommer trots allt synligt under filmens gång. Karaktärerna är utformade i samma storleksförhållande vilket är en styrka med tanke på en yngre publik. Karaktärerna i filmen är återgivna som människor, närmare bestämt barn och röntgensköterska, vilket ses som en fördel eftersom det överensstämmer med vad barnet kommer uppleva i verkligheten. Dock är karaktärerna inte helt realistiska med tanke på felaktiga kroppsproportioner. I denna forskning har jag dock valt att avgränsa arbetet till bilden och kommer därför inte närmre diskutera för- och nackdelar kring utformandet av karaktärer.

I filmen är bilderna utförda som breddbilder och beskärningen växlar mellan hel-, halv- och närbild. Variationen ses som en styrka eftersom det bibehåller mottagarens intresse. Bildscenerna är komponerade från olika perspektiv, vi finner både central-, diagonal- och normalperspektiv, vilket även det bringar variation. Motiven på bild är tredimensionella och inger därför en känsla av djup och vi finner även djup i och med att motiv och karaktärer är placerade framför varandra. Det finns en formkontrast på bild där runda och raka linjer möter varandra samt mjuka och hårda. Formelementen samspelar och filmen i sin helhet är harmonisk. I filmen ser vi en genomgående användning av gråa toner med färggranna detaljer, vilket bringar en helhet i materialet.

Bilderna i "Having an MRI scan" är verklighetstroget färgsatta, vilket anses som en styrka. Objektens grundfärg bör tas i beaktande vid informativa bilder, vilket man har gjort i filmen och magnetkamerans färgsättning anses realistisk enligt bildkällor. Färgpaletten i filmen består av många mörka toner vilket resulterar i att gråa föremål på bild smälter samman med varandra och med bakgrunden, det är en svaghet att

magnetkameran flyter ihop med väggen bakom. Det ses som ett minus att filmen inte innehåller tydligare styrke- och färgkontraster, eftersom kontraster skapar spänning och framhäver viktiga motiv. Exempelvis kunde vitare väggar framhäva magnetkameran samt förstärka associationerna med sjukhus ytterligare. Barn konstaterades föredra starka färger och maximalkulörer och i sådana fall är den valda färgskalan en svaghet med tanke på målgruppen. Den gråa färgskalan inger ett slags mörker i bild, vilket ses som en nackdel då barn i förskoleåldern känner en rädsla inför mörker och färgsättningen kan därför bringa onödigt ängslan. Upplevelsen av färg är ändå högst personligt och gör det svårt att fastställa exakt vilken inverkan färgsättningen i fråga har utan att undersöka materialitet på målgruppen. Rödgrön-färgblindhet är inte ett problem i filmen.

3. Kontext, associationer och bildspråk. Kontexten inom mediet diskuteras inte eftersom videon går att se i helskärm. Mediet Youtube ansågs som en styrka eftersom det ger mottagaren stora valmöjligheter gällande hur, var och när hon betraktar videon. En styrka för filmen är att ljud och bild förankras, dvs. att den rörliga bilden återspeglar det som berättas i ljudfilen och på så vis har målgruppen goda förutsättningar att tolka och förstå budskapet. Apparaturen och färgsättningen i filmen kan associeras med en sjukhusmiljö och röntgensköterskan klädsel förknippas med sjukhuspersonal, vilket anses som en styrka. Bilderna innehåller få element, vilket gör dem enkla att avläsa men svagheten ligger i vaga kontraster där färgsättningen gör att motiven smälter samman. Magnetkameran är realistisk återgiven vilket gör den lätt att tyda och eftersom den återspeglar verkligheten förbereder den barnet inför den riktiga undersökningen. Fantasin är utformad på ett sätt som är vanligt för sammanhanget och med igenkännbara motiv, därför anses den lätt att tyda för barn. Filmen lämpar sej för den nuvarande tidsandan och bildspråket samt informationen är anpassade för målgruppen.

4.3 Tillämpning & resultat – Linnea går på magnetkameraundersökning

”Linnea går på magnetkameraundersökning” handlar om den lilla flickan Linnea som är på sjukhuset med sin pappa. Linnea skall på magnetkameraundersökning av sitt huvud och röntgensköterskan Brita berättar mera om hur det går till. Filmens sändare är i första hand Project Liv, vilka representerar videon. Även filmskaparna påverkar animationen, eftersom de skapar materialet och utformar budskapet. Sändarnas avsikt är att informera

barn och unga om magnetkameraundersökning samt förhindra att undersökningen känns skrämmande. Bildernas funktion är att informera. Videon kommer att publiceras på Youtube samt finnas tillgänglig via Project Livs hemsida. Den primära målgruppen är finlandssvenska barn i åldern 8–11 år. Även barn ner till 5 och upp till 13 år skall kunna titta, vilket är den sekundära målgruppens ålder. Beslutet grundar sej på att barn under skolåldern dvs. under åtta år i regel är nersövda under proceduren för att hållas lugna och stilla (Bilaga 1). Narkosen gör att barnen inte är medvetna om vad som händer under proceduren och därför är de inte en premiär målgrupp. Animationerna bör ändå beskriva undersökningen enkelt och förståeligt för en ung ålder, därför angränsas den övre primära åldern vid 11 år. Man skall kunna se videon upp till 13 år, men vid behov då ta mer information från annat håll eftersom behovet av information ökar med åldern. Eventuellt kommer animationen senare kompletteras med finsk text om behovet finns.

4.3.1 Tillämpning

Vilka styrkor och slutsatser kan man då tillämpa utifrån ”Conny blir undersökt med magnetkamera”, ”Having an MRI scan” samt den teoretiska referensramen vid utformandet av informativa bilder för barn och unga gällande magnetkameraundersökning?

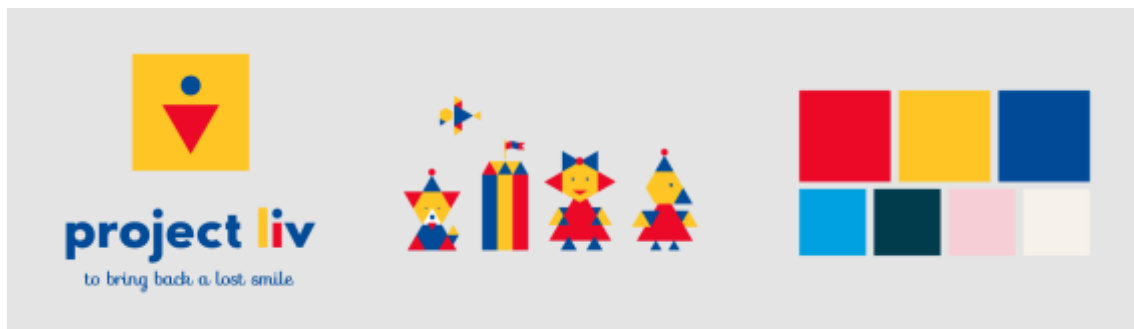
1. Animationens innehåll och information. Alla händelseförlopp under magnetkameraundersökningen som tangeras i ”Conny blir undersökt med magnetkamera” och ”Having an MRI scan” återfinner vi även i ”Linnea går på magnetkameraundersökning”. Filmerna illustrerar varje händelseförlopp aningen olika och i varierande omfattning, därför är det svårt att fastställa exakt vilken information som bör vara med och exakt hur den bör utformas. När information dock saknades gällande kontrastvätska konstaterades det som en svaghet eftersom detta momentet kan bringa mer rädsla än nödvändigt om barnet inte är förberett, barn under tidiga skolår känner nämligen rädsla inför sprutor. När information om antenner fattades konstaterades även det kunna bidra till onödig ängslan, eftersom en antenncan upplevas olustig att ha på. Barnet känner en ängslan inför medicinska undersökningar som kan medföra obehag och därför är det viktigt att undvika överraskningsmoment. Filmen om Linnea behandlar olika antenner, vilket gör att videon lämpar sej för flera slags magnetkameraundersökningar. När information om narkos fattas kan det och andra sidan godtas i och med att barnen i dessa

fall sover genom undersökningen och därmed inte upplever rädsla eller obehag. När det saknas fakta gällande magnet eller radiovågor kan det ses som en svaghet inför en äldre publik, eftersom de har större intresse av att veta hur saker och ting fungerar vid en undersökning.

I videon om Conny konstaterades det som en styrka att röntgensköterskan först använde en docka för att visa hur undersökningen gick till, eftersom ”tala-visa-prova” är en lämplig metod i förskoleåldern (se kap 2.1.2). Slutsatsen tillämpades inte i videon om Linnea eftersom filmen är riktad till äldre barn. Istället applicerades modellinläring, vilket innebär att man visar ett videoklipp om ett barn som genomgår en undersökning. När man informerar ett barn om en medicinsk procedur är det också viktigt att berätta vilka känslor och beteenden som är okej vid undersökningen, eftersom barnen själva inte alltid vet hur de kommer reagera i en stressfylld situation. I videon om Conny ser vi inga direkta ansiktsuttryck eller känslor men ljudfilen bekräftar att Conny tycker det är lite läskigt när han åker in i magnettunneln. I filmen om Jess observerades inte heller desto mer känsloutryck, men en glimt av ängslan iaktogs när hon skulle åka in i magnettunneln vilket också ansågs vara en styrka för filmen. Utifrån det kan vi dra slutsatsen om att ängslan är en okej känsla när barnet skall åka in i magnettunneln och därför bör man uppvisa det. Slutsatsen tillämpades i den egna produktionen och Linnea är porträtterad med rak mun och bekymrade ögon när hon åker in i magnettunneln. I videon om Linnea ser vi även ängslan i väntrummet, när hon är rädd för att undersökningen skall göra ont och vi ser rädsla när hon får kontrastvätska, eftersom det kan sticka till. Ärlighet det viktigaste och barnet bör få information även om en upplevelse är obehaglig, då klarar de av situationen bättre både under och efter proceduren (se kap 2.1.2).

2. Utförande. Som grund för produktionen låg Project Livs grafiska manual, vilken är utformad med geometriska former samt rött, gult och blått som primära färger. Bildstilen faller under flat design och manualen innehåller karaktärer uppbyggda av trianglar, fyrkanter, sexkanter och cirklar vilka bildar bl.a. en fågel, hund och flicka. Eftersom de geometriska formerna och karaktärerna hade begränsat animationen, speciellt vid utformandet av magnetkameran, så arbetades en ny filmvärld fram med en bredare formgivning och med mer verklighetstroga karaktärer. Project Livs grafiska manual tillämpades genom användning av deras färger samt genom att applicera deras karaktärer på Linneas klänning, i väntrummet och som grafik i intro och outro. Bilderna

i filmen om Linnea är datorgjorda illustrationer och utförda i flat design. I flat design utelämnar man alla tredimensionella element och det ut som motivet ligger på en plan yta, i praktiken betyder det att man undviker skuggor, gradienter, glöd effekter osv (Adobe Creative Cloud 2017). Dessa designelement, ex. skuggor, rekommenderades man även undvika vid skapandet av informativa bilder för att göra bilden lättläst för mottagaren och därför ses den valda bildstilen som en styrka.



Figur 13. Urklipp från Project Livs grafiska manual (Project Liv)

Den valda bildstilen faller under ett realistiskt manér, vilket barn konstaterades föredra. En realistisk bildstil återfinner vi även i videon om Jess, vilket också där ansågs som en styrka. En informationsbild bör vara enkel och innehålla få detaljer, vilket bilderna i analysmaterialet ansågs vara och tillämpades därför också i filmen om Linnea. Bilderna i ”Linnea går på magnetkameraundersökning” innehåller få motiv och motiven i sej är enkla och innehåller inga onödiga designelement. Alla bilder håller sej under samma bildstil, vilket gör att filmen blir enhetlig och harmonisk.

Huvudmotivet och det viktigaste i bild skall framkomma stort och tydligt, vilket överensstämmer med materialet i bildanalysen och tillämpades även i animationen om Linnea. Ett viktigt motiv är magnetkameran och den framkommer tydligt i ”Linnea går på magnetkameraundersökning” i och med att den är utförd enskilt genom informationsgrafik, på så vis stör inga omgivande element och vi kan snabbt och enkelt avläsa motivet. Vi ser även magnetkameran i undersökningsrummet, vilket ger mottagaren en uppfattning om dess storleksförhållande och yttre kontext. Med tanke på en yngre publik skall hela motivet framkomma på bilden och därför kan det ses som en nackdel att karaktärerna ibland är beskurna eller placerade i skymundan, dock finner vi samma resultat från urvalet bilder i analysen. Med tanke på att man inte skall begränsas

av barnens bilduppfattning och eftersom motiven också är beskurna i analysmaterialet kan bildkompositionen i filmen om Linnea godtas (se kap 2.2.2). Magnetkameran och karaktärerna framkommer ändå i sin helhet och synligt under filmens gång. Karaktärerna är återgivna som människor, närmare bestämt barn, pappa och röntgensköterska, vilket överensstämmer med vad barnet bemöter i verkligheten och det ses som en fördel eftersom informativa bilder bör vara realistiska. Samma slutsats konstaterades i videon om Jess, men eftersom denna forskning avgränsats till bilden kommer inte för- och nackdelar kring valet av andra karaktärer diskuteras närmre. I filmen om Conny och Jess är karaktärerna porträtterade i samma storleksförhållande, vilket ansågs som en styrka med tanke på en yngre publik och slutsatsen applicerades i filmen om Linnea. Abstrakt innehåll bör på informationsbilder utformas konkret, vilket radiovågorna i videon om Conny konstaterades göra. Samma teori tillämpades i videon om Linnea, där radiovågorna utformades på ett konkret vis samtidigt som ljudfilen förklarade händelsen.

I filmen är bilderna utförda som breddbilder och beskärningen växlar mellan hel-, halv- och närbild, denna variation konstaterades som en styrka i bildanalysen. I videon om Jess ansågs det även som en styrka att bildscenerna var utförda från olika perspektiv, eftersom omväxling bibehåller mottagarens intresse, men i filmen om Linnea applicerades variation genom att växla mellan verklighet och informationsgrafik. Alla bilder i videon om Linnea är utförda från ett central- och normalperspektiv och i undersökningsrummet kunde iakttagaren tänkas stå och betrakta i ena sidan av rummet. I filmen om Jess konstaterades det som en styrka när magnetkameran var porträtterad från flera olika vinklar, dock kunde inte samma utformning eller kameraåkning tillämpas i den egna produktionen eftersom den valda bildstilen är tvådimensionell. Trots den plana bildstilen infinner sej ett rumsligt djup i och med att karaktärer och föremål är placerade framför varandra. Det finns en formkontrast på bilderna där runda och raka linjer möter varandra samt mjuka och hårda. Formelementen i filmen samspelar och helheten är harmonisk.

Informativa bilder bör ha konsekvent användning av färger, vilket vi påträffade tydligt i videon om Conny och om Jess. Därför tillämpades en konsekvent färgsättning även i videon om Linnea där gula, röda och blåa element kombinerades med gråa och vita toner. Karaktärerna, magnetkameran, rummen och informationsgrafiken har samma färgsättning under filmens gång och genom denna konsekventa användning bildas en helhet i materialet. Informativa bilder bör även ha en realistisk färgsättning samt objektets

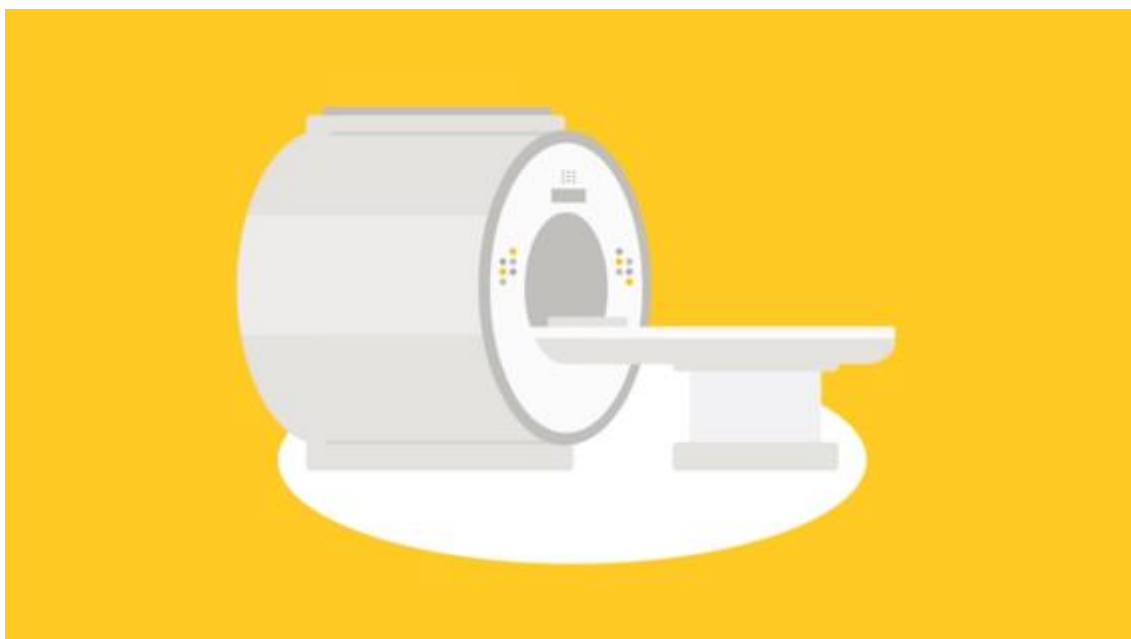
grundfärg skall tas i beaktande och genom bildanalysen konstaterades verklighetstrogen färgsättning som en styrka och en realistiskt som en svaghet. Vit ansågs som en lämplig färg för sjukhus eftersom nordeuropéer i regel förknippar sjukhus med vitt och därför färgsattes väntrummet, undersökningrummet och röntgensköterskans kläder i vita samt ljusgråa toner. Det ansågs även som en klar fördel när magnetkameran var utförd i realistisk färger, som enligt bildkällor är vita och gråa kulörer och därför applicerades denna färgsättning i videon om Linnea. Vid bildanalysen konstaterades det även att styrke- och färgkontraster var av stor vikt för att skapa spänning och framhäva det viktiga i bilden. I videon om Linnea framhävs motiven vid informationsgrafiken tydligt genom att motiven på bild är utförda i en vit cirkel på gul bakgrund. Huvudkaraktären framhävs tydligt i flera scener tack vare sin färggranna klädsel mot grå omgivning. Detaljer i bakgrunden har endast färgsatts med grått i mörkare nyanser för att inte dra fokus från huvudmotivet. I undersökningrummet kunde magnetkameran tänkas ha en ännu tydligare färgkontrast mot bakgrunden för att inte riskera att smälta samman med omgivningen. För övrigt urskiljer sej de gula, röda och blåa tonerna tydligt mot de vita och gråa elementen. Barn konstaterades föredra starka färger och maximalkulörer snarare än svaga nyanser och därför kan färgsättningen utifrån Project Livs manual anses som en styrka. Fantasin gällande havet ses som ett plus eftersom mycket färg framkommer i dessa bildscener. Färgsättningen av sjukhusets miljö konstaterades genom sin realism redan som en styrka, även om färgerna i sej inte tilltalar barn. I filmen om Jess ansågs den mörkgråa färgskalan inge ett slags mörker i bild, vilket var en nackdel med tanke på att barn i förskoleåldern känner en rädsla inför mörker och därför valdes en ljusare färgsättning i filmen om Linnea, med mycket vitt och ljusa toner av grå. Förhoppningen är att de vita och gråa tonerna skall förknippas med sjukhus medan de färgglada nyanserna skall förknippas med glädje och Project Liv. Bildanalysen framhöll ändå att upplevelsen av färg är högst personlig och gör det svårt att fastställa exakt vilken inverkan färgerna har utan att undersöka materialitet på målgruppen. Rödgrön-färgblindhet är inte ett problem i filmen om Linnea eftersom gröna nyanser inte förekommer och betydelsebärande element inte har en röd-grön färgsättning.

3. Kontext, associationer och bildspråk. ”Linnea går på magnetkameraundersökning” kommer att publiceras på Project Livs hemsida via Youtube. Videon kan ses i helskärm och därför kommer inte kontexten inom mediet att diskuteras. Mediet Youtube konstaterades vid filmen om Jess som en styrka eftersom det

ger mottagaren stora valmöjligheter gällande hur, var och när hon betraktar videon. I bildanalysen konstaterades att apparaturen och sjukhuspersonalens klädsel gick att associera med en sjukhusmiljö, vilket tillämpades i filmen om Linnea genom igenkännbara former på maskiner och föremål i sjukhuset samt genom att röntgensköterskan har en vit rock. På röntgensköterskans rock hittar vi också ett rött kryss på magen, vilket är en symbol för sjukhus och framhäver hennes roll ytterligare. Genom bildanalysen ansågs det även som en styrka när färgsättningen gick att associera med sjukhus, vilket konstaterades att vita och gråa toner gör. Att filmen innehåller inslag av gult, rött och blått ses som en styrka eftersom barn föredrar starka färger och färgsättningen borde därför fånga mottagarens intresse. Förhoppningen är också att färgerna tillsammans med de geometriska karaktärerna skall associeras med Project Liv. En fördel vid informativ rörlig bild är att ljud och bild förankras, dvs. att den rörliga bilden återspeglar det som berättas i ljudfilen. På så vis har målgruppen goda förutsättningar att tolka och förstå budskapet. Denna teori, dvs. förankringsteorin, återfanns i både filmen om Conny och Jess och tillämpades även i animationen om Linneas genom att berättarrösten eller röntgensköterskan alltid talar om hur något går till samtidigt som det visas på bild. Informativa bilder bör även vara enkla att avläsa, vilket konstaterades att bilderna av Conny och Jess var. Samma resultat uppnås i videon om Linnea genom att bilderna innehåller få element så att huvudmotivet lätt går att urskilja. Motiven på bild är även vardagliga och därför lätta att tyda. Viktigt är också att magnetkameran går lätt att avläsa och förbereder barnet inför den riktiga undersökningen, vilket man uppnår genom att utforma bilden realistiskt. Detta tillämpades genom att magnetkameran till videon om Linnea utformades verklighetstroget med hjälp av bildkällor.

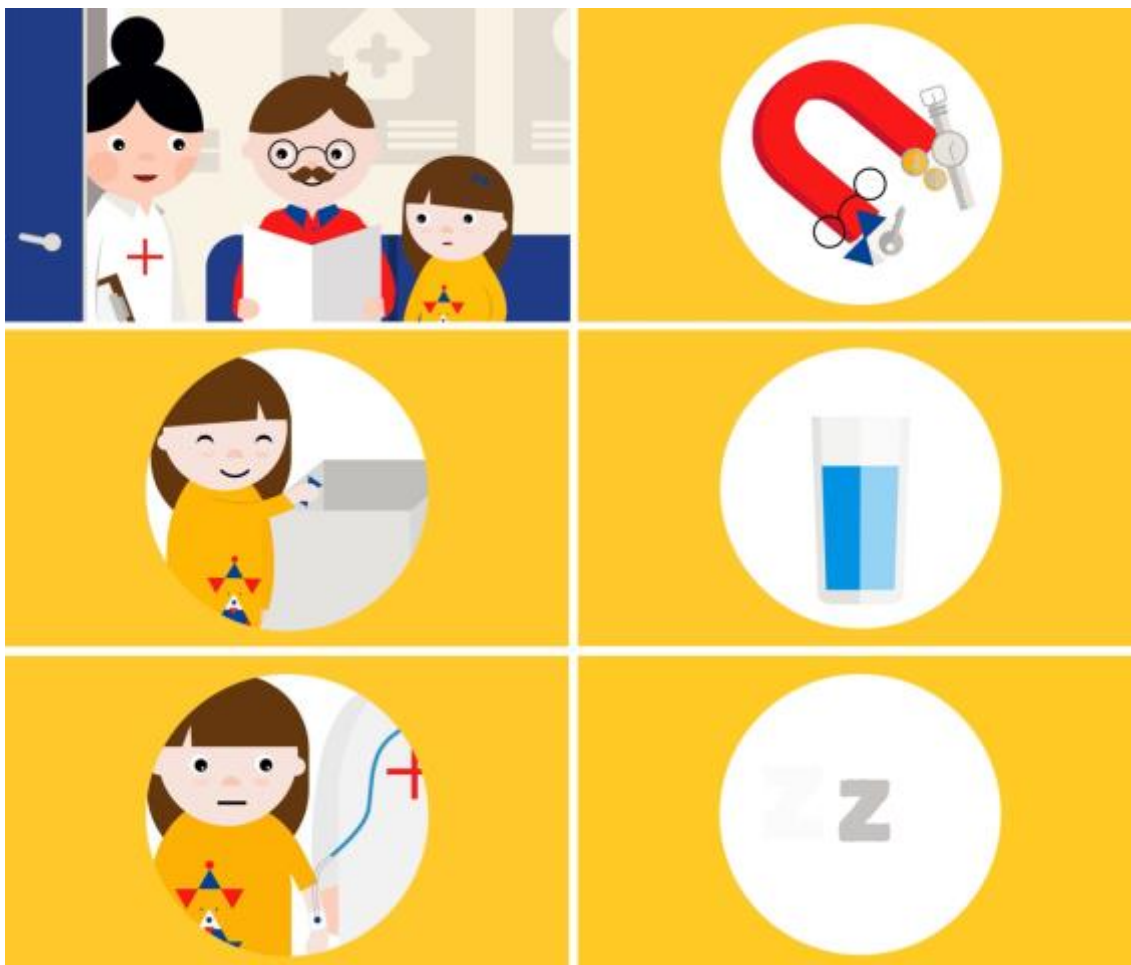
4.3.2 Resultat

Magnetkameran:



Figur 14. Magnetkameran ur "Linnea går på magnetkameraundersökning"

Förberedelser:



Figur 15. Förberedelser ur "Linnea går på magnetkameraundersökning"



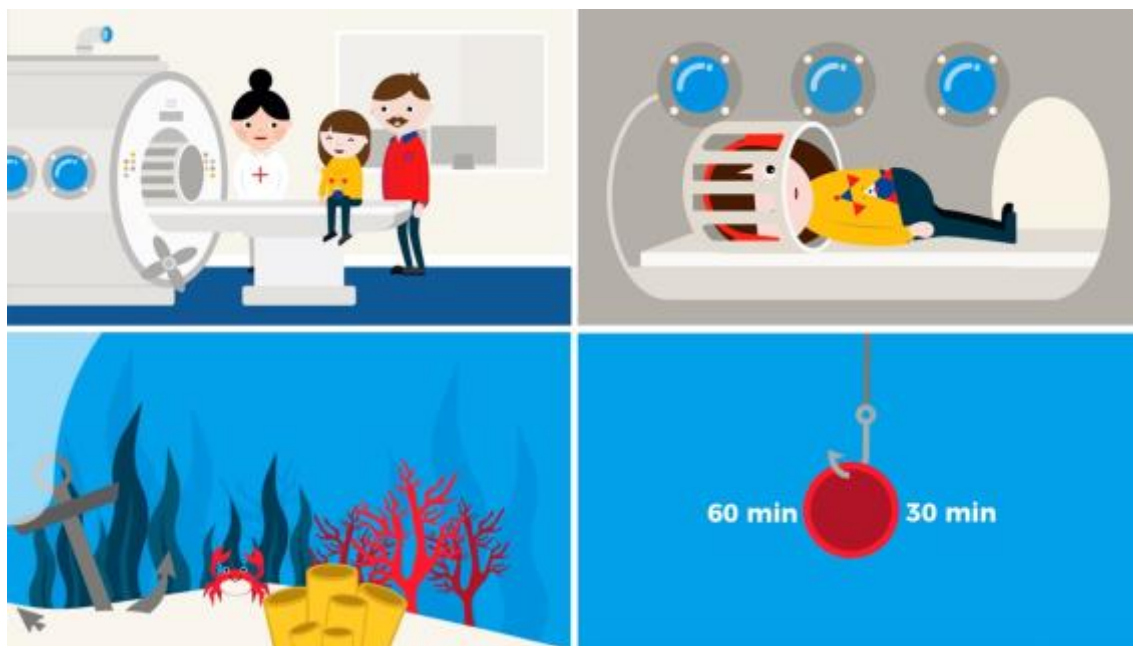
Figur 16. Förberedelser, antenner ur "Linnea går på magnetkameraundersökning"

Magnetkameraundersökningen:



Figur 17. Magnetkameraundersökning ur "Linnea går på magnetkameraundersökning"

Fantasi:



Figur 18. Fantasi ur "Linnea går på magnetkameraundersökning"

5 DISKUSSION OCH SLUTSATSER

Vilka slutsatser kan man då ta utifrån denna forskning hur informativa bilder bör utformas gällande magnetkameraundersökning för barn och unga? Videomaterialet i bildanalysen illustrerar varje händelseförlopp aningen olika och i varierande omfattning, därför är det svårt att fastställa utifrån analysen exakt vilket innehåll och vilken information som bör vara med i en video om undersökningen samt hur den bör framställas. Några slutsatser går ändå att fastställa, först och främst konstaterades det gällande animationens innehåll och information som en svaghet när information om smärtsamma eller obehagliga moment saknades, eftersom barn klarar av en situation bättre om de är väl förberedda (se kap 2.1). Information gällande kontrastvätska och antenner ansågs därför nödvändigt att behandla vid informativa bilder om magnetkameran. Fakta som berör barn som inte kommer uppleva smärta eller obehag och andra sidan ansågs okej att lämna bort, i det här fallet handlade det om narkos. En del information konstaterades viktig i de fall videon riktar in sig till äldre barn, eftersom behovet av information ökar med åldern och magnet, metallföremål och radiovågor var ämnen man då bör tangera. Känslor ansågs också som en fördel att uppvisa på bild, eftersom barnen troligen inte vet själva hur de kommer reagera och vilka känslor som är okej i sammanhanget. Ängslan konstaterades vara okej när barnet skall åka in i magnettunneln och därför bra att utforma på bild. När det kommer till innehåll är huvudsaken ändå att man anpassar informationen enligt barnets mognadsnivå och ålder eftersom målgruppen kan variera (se kap 2.1).

Därefter går det också att fastställa några riktlinjer gällande bildernas utförande. Bildstilarna i analysmaterialet varierade, men realistiska bilder ansågs vara det bästa alternativet både vid illustrerade och tecknade manér. Informationsbilder om magnetkameran bör vara verklighetstroga men innehålla få detaljer. När det kommer till motiv bör det viktigaste på bilden framställas klart och tydligt, vilket magnetkameran gjorde i analysmaterialet. Abstrakta motiv skall framställas konkret vilket kan tillämpas vid utformandet av radiovågor. Vid informativa bilder för barn bör bildskaparen känna små barns bilduppfattning, men man skall inte begränsas av den. Vid bildkompositionen bör bildskaparen bl.a. ha perspektiv, symmetri, beskärning och kontraster i beaktande. Bildkompositionens uppgifter är att skapa en tilltalande helhet och skapa ordning mellan bildens element för att guida åskådaren. Det konstaterades att variation i beskärning och perspektiv bibehåller mottagarens intresse och att styrke- och färgkontraster var

nödvisändigt för att bildmotivet inte skall smälta samman med bakgrunden. Vid färgsättningen av informativa bilder konstaterades konsekvent användning och realistiska färger som en klar fördel. Röd-grön färgblindhet bör tas i beaktande. Barn ansågs föredra starka färger och maximalkulörer, vilket därför rekommenderas vid utformandet av bilder för barn. Vit konstaterades vara en färg nordeuropéer förknippar med sjukhus och bör därför med fördel användas vid sjukhusmiljöer. Bildanalysen framhöll också att upplevelsen av färg är högst personlig och man bör undersöka materialitet på målgruppen för att nå bästa resultat.

Slutligen analyserades sammanhang, associationer och bildspråk. Gällande kontexten konstaterades Youtube som ett lämpligt medium eftersom kanalen ger mottagaren möjlighet att själv välja när, var och hur hon betraktar videon. När det kommer till associationer ansågs vita kläder hos sjukhuspersonalen lämpligt, viktigt är också att utforma apparatur i verklighetstrogen form och färg för att mottagaren skall ha lätt att tyda bilden. En fördel vid information vid rörlig bild är att ljud och bild förankras, dvs. att den rörliga bilden återspeglar det som berättas i ljudfilen, på så vis har målgruppen goda förutsättningar att tolka och förstå budskapet (se kap 2.2.3). Informativa bilder bör vara enkla att avläsa, vilket man uppnår genom att bilderna innehåller få element och att motiven är vardagliga och lätta att känna igen. Viktigt är också att magnetkameran går lätt att avläsa och förbereder barnet inför den riktiga undersökningen, vilket man uppnår genom att utforma bilden realistiskt.

Den teoretiska referensramen gav en heltäckande överblick kring bildernas innehåll, utförande, kontext och bildspråk och låg till god grund vid analysen. Bildanalysen av befintligt videomaterial gav sedan nya insikter och genom att finna styrkor och svagheter i tidigare material kunde jag dra slutsatser om hur de egna bilderna skulle utformas, resultatet motsvarade alltså sitt syfte. Målet med animationen är sedan att förbereda barnen inför undersökningen och därigenom förhindra att upplevelsen känns skrämmande. Utifrån ett heltäckande material där animationen berör hela magnetkameraundersökningen kan man dra slutsatsen om att barnet kommer infinna ett lugn, eftersom filmen gör den kommande händelsen mer förutsägbar. Hur barnet kommer uppleva undersökningen i verkligheten går dock inte att fastställa utan att vidare granska hur materialet påverkar den specifika målgruppen.

Vid en bildanalys framställs bilderna som tolkningsobjekt, där man öppet kommenterar och diskuterar verket i fråga (Borgersen & Ellingsen 1994 s.147). Den tolkning som sedan utförs av en bild behöver inte vara den enda eller den rätta tolkningen, på grund av bildens mångtydlighet ger varje bild tillfälle för flera tolkningsmöjligheter (Eriksson & Göthlund 2007 s.34). Analysen innehåller därför spår av subjektiva åsikter och vinklingar, vilket är omöjligt att undvika vid ett tolkande arbetssätt. Bildernas öppna karaktär gav möjlighet till flera tolkningar, vilket gjorde det svårt att dra en enda slutsats genom bildanalysen. Forskningsfrågan går alltså inte att besvara genom en mening, utan den kräver ett flertal riktlinjer. Forskningen kommer inte heller fram till ett strikt tillvägagångssätt, utan den ger snarare rekommendationer till bildskaparen. Den som utformar bilderna behöver utöver riktlinjerna också anpassa materialet till projektets specifika målgrupp. Huruvida svaret i form av rekommendationer är en styrka eller en svaghet går att diskutera vidare, men i och med att videoklippen berör både innehåll, utförande, kontext, associationer och bildspråk kan man ändå konstatera att ett allt för entydigt och kortfattat svar vore omöjligt att få. Animationen som ännu till är ett meddelande eller budskap som tangerar både text, ljud, bild, storytelling och rörelser gjorde det svårt att begränsa forskningen till enbart bilden. Enligt Eriksson & Göthlund (2007 s.41) skall inte heller bildbetraktaren förbise kontexten inom mediet vid en bildanalys. Samtidigt måste analytikern avgränsa tolkningsmöjligheterna, vilket den omfattande kontexten försvårade.

Svårigheter längs vägen tycker jag var att begränsa analysmaterialet samt att veta när en bild var färdig tolkad. Tanken var att bilden på magnetkameran skulle gå in på djupet medans analysen av övriga bilder skulle hålls koncis, vilket jag tycker lyckades. Avsikten med att ha ett stort omfång bilder i analysen var att få en bred översikt utav bildernas innehåll gällande undersökningen. Bilderna gav också en överblick gällande innehållet, samtidigt kan jag i efterhand anse att ett mindre urval kanske hade förenklat analysprocessen. Sammanfattningsvis tycker jag ändå att forskningen uppnådde gott resultat, som även kom till nytta vid produktionen. Genom att utvärdera de egna bilderna fick jag en inblick i vad man bör tänka på i framtida projekt.

6 FORTSATT FORSKNING

Denna studie fokuserar på bilden som informationsbärare och forskningen har gett riktlinjer huruvida bilder gällande magnetkameraundersökning bör utformas.

Slutprodukten som var en informativ video tangerar flera moment man kunde studera närmare, exempelvis ljudeffekter, röster, karaktärer och handling. Genom bildanalysen såg vi olika val av karaktärer, både djur och människor, vilket vore intressant att studera för- och nackdelar utav. Det kunde även vara till nytta att undersöka innehållet i informationsfilmerna snarare än stillbilderna, vilket man kunde uppnå genom en kvalitativ innehållsanalys.

Fortsatt forskning kunde undersöka huruvida resultatet från bildanalysen överensstämmer med barnens egna upplevelser, man kunde exempelvis studera responsen av den valda bildstilen och färgsättningen för att se om besluten motsvarar väntad effekt. När videon är publicerad är det även av stort intresse att kontrollera hur animationen mottas av målgruppen, samt hur informationen på bilderna mottas. Den tolkning som utförts genom bildanalysen behöver inte vara den enda eller den rätta tolkningen och varje bild ger tillfälle för flera tolkningsmöjligheter. Därför kunde det vara av intresse utifrån ett forskningsperspektiv att genomföra analysen genom flera bildbetraktare. Ett större urval bilder till analysen kunde också ge ett bredare svar till forskningen, alternativt genom en analys utav fler videon. Ett urval av kortfilmer utförda i ett fotografiskt manér kunde ge gott resultat, eftersom det är en stil som rekommenderas för barn. Utifrån ett urval av flera bildstilar kunde man också jämföra styrkor stilarna emellan. Analysmodellen kunde även appliceras på videomaterial gällande andra medicinska procedurer för att uppnå nya resultat samt för att kunna utforma animationer gällande andra undersökningar.

KÄLLOR

Adobe Creative Cloud. 2017, *Is flatdesign a web standard that's here to stay? 10 designers chip in*. Tillgänglig: <https://blogs.adobe.com/creativecloud/is-flat-design-a-web-design-standard-thats-here-to-stay-10-designers-chip-in/>

Hämtad 19.1.2017

Bergström, Bo. 2012, *Effektiv visuell kommunikation*, 8 uppl., Stockholm: Carlssons Bokförlag, 319 s.

Bergström, Bo. 2010, *Samspel text bild*, Stockholm: Carlssons Bokförlag, 160 s.

Borgersen, Terje. Ellingsen, Hein. 1994, *Bildanalys – didaktik och metod*, Lund: Studenlitteratur, 190 s.

Catalina Naranjo-Bock. 2011, *Effective use of color and graphics in applications for children, part 1: toddlers and preschoolers*, UX-matters. Tillgänglig: <http://www.uxmatters.com/mt/archives/2011/10/effective-use-of-color-and-graphics-in-applications-for-children-part-i-toddlers-and-preschoolers.php>

Hämtad 19.01.2017

Ekström, Mats. Lasson, Larsåke (red.). 2010, *Metoder i kommunikationsvetenskap*, 2 uppl., Lund: Studenlitteratur, 339 s.

Eriksson, Yvonne. Göthlund, Anette. 2007, *Möten med bilder – analys och tolkning av visuella uttryck*, Lund: Studentlitteratur, 180s.

Koblanck, Henriette. 2003, *Typografi, bild och grafisk design*, 2 uppl., Stockholm: Bonnier utbildning, 240 s.

Man, Rachel. 2015, *Having an MRI scan*. Tillgänglig: <https://www.youtube.com/watch?v=duQR23cR5Gs>

Hämtad 11.01.2017

Pettersson, Rune. 2008, *Bilder i läromedel*, 2 uppl., Tullinge: Institutet för infologi, 176 s.

Pettersson, Rune. Frank, Lasse. Frohm, Jan. Holmberg, Sven. Johansson, Peter. Meldert, Mattias. Strand, Lennart. 2004, *Bild & form för informationsdesign*, Lund: Studentlitteratur, 283 s.

Project Liv. 2017. Tillgänglig: <https://www.projectliv.fi/sv/>
Hämtad 17.02.2017

Rhedin, Ulla. 2004, *Bilderbokens hemligheter*, Stockholm: Alfabeta Bokförlag AB, 222 s.

Tamm, Maare. 2003, *Barn och rädsla*, Lund: Studentlitteratur, 245 s.

1177 Vårdguiden. 2015, tillgängligt: <https://www.1177.se/Om-1177/Om-1177/>
Hämtad 22.02.2017

1177 Vårdguiden. Conny blir undersökt med magnetkamera. Tillgänglig:
<http://www.1177.se/barnavdelningen/co/>
Hämtad 22.02.2017

BILAGA 1 – MAGNETRÖNTGEN PRAXIS I FINLAND

De görs på universitetssjukhusens barnkliniker och proceduren kan aningen skilja sig från varandra, men huvudprincipen är den samma. Beroende på barnets ålder sker magnetröntgen så att barnet är nedsövd eller vaket. I regel är barn under skolåldern <8 år nedsövd, för att hållas stilla och lugna/orädda. Om barnet kommer hemifrån och barnet skall sövas har de antagligen redan hemma fått en bedövningssalva som sätts på barnets handrygg. Då har barnet inte heller fått äta eller dricka före röntgen. Då de kommit till sjukhuset väntar de i väntrummet. Dit kommer röntgensköterskan, som kommer att berätta för barnet/familjen om tidtabellen, hon för familjen till förberedelserummet. Där träffar de narkossköterskan (om barnet sövs) och läkaren. I förberedelserummet finns en lekröntgenapparat, som barnet kan leka med, och föra en nalle in i, och sköterskan kan samtidigt berätta vad som kommer att hända i röntgenrummet. I förberedelserummet tas också alla metallföremål och sådana kläder som innehåller metall bort. Barnet läggs sedan

på undersökningsbordet, där det kanske tråkigaste skedet finns – dvs de får en droppkanyl i handryggen. Det tar inte ont tack vare bedövningssalvan, men nålen som sticks in kan kännas obehaglig/skrämmande. Barnet ombeds vara helt stilla, så att sticket lyckas. Där kan sköterskan sätta en bok eller sin hand i vägen, så att barnet inte ser då nålen sticks in (äldre barn brukar och andra sidan vilja se på). Före kanylen sticks får de manschett kring överarmen, som pumpas full med luft för att öka trycket i blodådrorna och på så sätt lättare få fram ådran som nålen skall stickas i. De som skall sövas får sedan via kanylen sömnmedel, och somnar. De som inte sövs får via kanylen kontrastmedel. Då dessa sprutas in kan det svida litet, men det brukar sköterskan parera genom att paja barnets arm litet (ovanför handryggen). Då barnet somnat går föräldrarna ut, om barnet inte sövs kan i vissa fall den ena föräldern komma med in i röntgenrummet. Barnet får också ha sitt eget mjukisdjur med sig ända in i rtg apparaten, om det inte innehåller metaller. I rtg rummet sker röntgen. Om barnet sover, vet hon/han inget om vad som händer där. Om barnet är vaket berättar sköterskan vad hon gör. Barnet ombeds vara helt stilla under röntgen. Kan lyssna på musik, kan lyssna på saga som tex föräldern läser genom hörlurarna (sitter i kontrollrummet med sköterskan). Föräldern kan i vissa fall vara med i röntgenrummet, men där är ljudet/bullret högt. Då röntgen är över flyttas barnet tillbaka till förberedelserummet, där föräldrarna väntar. Barnet som sövts vaknar där. De får ta sina metallföremål/-kläder på sig igen. Om barnet sovit väntar familjen ca 2h i väntrummet, för att se att barnet kvicknar till som hon/han skall. Sedan får de fara hem.

BILAGA 2 – MANUS TILL ”LINNEA GÅR PÅ MAGNETKAMERAUNDERSÖKNING”

Intro: Magnetkameraundersökning

Övergång till väntrummet

Berättarröst: Här sitter Linnea, med sin Pappa. Idag skall hon på magnetkameraundersökning här på sjukhuset. Hon är lite ängslig och sitter och funderar på hur det går till.

Linnea: Pappa, tror du att det kommer att göra ont?

Pappa: Nej lilla vän/nej då, oroa dig inte. (Du kommer nog få veta mer riktigt snart.)

Linnea: Okej...

Sjukskötare: Är det du som är Linnea?

Linnea: Ja

Sjukskötare: Okej vad trevligt, välkommen hit! Jag heter Brita. Jag är röntgensköterska och kommer vara med dej under magnetkameraundersökningen idag. Kom med mej till förberedelserummet, så skall jag berätta mer

Linnea: Okej

Övergång till infografik

Berättarröst: Brita berättar att en magnetkamera är en stor maskin som tar bilder på hur det ser ut inuti kroppen. Den ser ut såhär. Den fungerar med en jättestor magnet. En magnet drar till sej metallgrejer på det här viset. Därför får man inte ha med några metallföremål, varken Linnea eller Pappa. Så mynt, nycklar, mobil eller halsband måste

man sätta bort. Brita berättar också att man får något som kallas kontrastvätska. Det är ett slags vatten som gör att bilderna blir extra tydliga. Ibland får man det att dricka... och ibland som injektion. Det kan sticka till lite grann, men det är inte farligt. En del barn får också sömnmedel, det får man på samma sätt. Och då sover man genom hela undersökningen. Nu när förberedelserna är klara är det dags att börja ta bilder med magnetkameran.

Övergång till magnetrummet

Sjukskötare: Okej, Linnea, när jag klickar igång maskinen kommer britsen att långsamt åka in i den här stora tunneln, den kallas för magnetunnel.

Linnea: Wow, det liknar ju en u-båt!

Sjukskötare: Jadå. Här får du ett par hörlurar, varsågod. Maskinen har nämligen rätt mycket ljud när den fotograferar och lurarna dämpar ljudet en aning. Genom dem kan vi också prata med varandra, jag och din pappa kommer nämligen att sitta i rummet bredvid

Linnea: Hehe okej!

Berättarröst: Eftersom Linneas huvud kommer att undersökas idag, kommer hon också ha på en hjälm

Övergång till infografik

Berättarröst: Ibland är det andra kroppsdelar som behöver bli fotograferade.

Berättarröst: Då kan man t.ex. få en sådan här på sin axel

Berättarröst: eller en sådan här på sin hand

Berättarröst: eller så den här över magen istället för en hjälm.

Övergång till magnetrummet igen.

Sjukskötare: Nu provar vi att åka in, är du beredd?

Linnea: Jaa

Pappa: Vi ses snart.

Berättaren: När Brita klickar igång maskinen åker britsen in..

Berättaren: ...i magnetunneln. Linnea tycker det är lite läskigt. Men så fort hon hör Britas röst känns det bättre igen.

Sjukskötaren: Hör du mej?

Linnea: Jodå

Sjukskötaren: Vad duktig du är. Kom ihåg att ligga...

Sjukskötaren: ...ligga så stilla som du kan nu, du kan låtsas att du är en staty! Då blir bilderna riktigt tydliga och bra. Vi provar att ta första bilden.

Linnea: Okej!

Berättaren: När magnetkameran är igång är det osynliga radiovågor som tar bilder på insidan av kroppen. Radiovågorna åker av och på, av och på och tar massor av bilder

Berättaren: Det är därför som det låter så mycket och tar så lång tid. Det piper och brummar. Linnea tycker det påminner om en u-båt som startar sin motor.

Sjukskötare: Går det bra?

Linnea: Ja

Sjukskötare: Okej då tar vi resten av bilderna

Linnea: Jodå.

Berättaren: Linnea ligger blixstill. Hon fantiserar sej bort och låtsas åka iväg med en u-båt i havet. Hon åker genom korallrev och bland färggranna fiskar.

Övergång till infografik (hav)

Berättaren: Magnetkameran tar ungefär 100–500 bilder. Det är ganska mycket det!

Berättaren: Därför tar det också rätt lång tid. Mellan en halv timme till över en timme kan det ta, så det gäller att vara tålmodig och ligga stilla länge

Berättaren: ifall du scannar ditt huvud kan bilderna som sedan skickas till röntgendoktorn se ut såhär. Ganska häftigt va?

Övergång in i magnetkameran

Berättaren: Efter ett tag blir Linnea lite uttråkad.

Berättaren: Hon undrar hur länge det är kvar av undersökningen, men hon väntar tålmodigt och ligger stilla.

Berättaren: När magnetkameran har tagit alla bilder säger sköterskan till...

Övergång till magnetrum

Berättaren: ...och kommer tillbaka efter Linnea

Sjukskötaren: Nu är undersökningen färdig, vad bra det gick!

Linnea: Tihi!

Övergång till väntrummet

Pappa: Hur kändes det?

Linnea: först var jag lite rädd men det var ju inte alls farligt! Det gjorde inte ont det vara bara en massa knasiga ljud

Pappa: Just det ja, vad bra det gick. Nu tycker jag vi åker hem...och äter hamburgare!

Linnea: JA!

Övergång till sluttext + musik

Berättaren: Så här kan det alltså gå till på en magnetkameraundersökning!